

almalap 09.

[MACINTOSH FELHASZNÁLÓK MAGAZINJA]

- .01 Mac OS X Mappák és Ablakok
- .02 Canon A 40
- .03 Amit a szoftver jogtisztaságról tudni érdemes
- .04 Én iBook, te Ibusz, ő ájbú
- .05 Még titániumabb
- .06 iClean 5.0
- .07 Webfejlesztői monológ





Aki egyszer **Mackóstolja...**

baum.
COMPUTER & GRAPHICS

H-2045 Törökbalint, Csiri u. 13.
Telefon: 06 23/510 580, fax: 06 23/510 581
www.baum.hu e-mail: mail@baum.hu



Hivatalos Apple forgalmazó

Vegyen Mac-et – költségből!

Árgarancia! Ha olcsóbbat talál, visszatérítjük a különbözetet!*

Tartós bérlet:
teljes költségelszámolás,
gyors és rugalmas ügyintézés.



Buda
StarKing

StarKing Óbuda Kft. Apple Center
1036 Budapest, Bécsi út 77-79. Tel.: 436-1111 • Fax: 436-1119
Internet: www.starkingnet.hu • E-mail: post@starkingnet.hu

Próbálja ki az új gépeket bemutatótermünkben!

*Részletek a Web-en, a www.starkingnet.hu címen.

StarKing Óbuda  Apple Center  : 436-1111



Impresszum:

Szerkesztők:

Abonyi Péter, Csábi János,
Ferenczy Gábor, Sütő Lajos

Almalány:

Blasits Ildikó
Telefon: 06-309-779-003

Szerkesztőség:

1136 Budapest,
Hollán Ernő u. 49.

Telefon és fax:

339-9623, 350-6078

E-mail:

almalap@mail.datanet.hu

Internet:

www.almalap.hu

Kiadó:

Kereskedelmi Értesítő
Kiadó Kft.

Telefon és fax:

339-9623, 350-6078

Felelős kiadó és layout:

Dobosy Anikó
Telefon: 06-309-591-715

Címlap:

Plézer Mátvás

Előkészítés:

Recent Kft.

Nyomda:

Arrabona Print Nyomda

Köszönjük

az Apple Vezérképviselet
támogatását!

HU-ISSN 1218-0319

Az Almalap bármely részének
elektronikus feldolgozásával,
másolásával és a lap
terjesztésével kapcsolatos
minden jog fenntartva.

2002. novemberi szám
(IX. évfolyam – 9. szám)

Angyalok és ördögök

Baráti körben terjedő kevés történet szől Krisztáról, aki kis vállalkozásának vezetőjeként rettegve hozta be közös munkahelyünkre napi postáját. Félelme orvosi esetté fokozódott, ha a levelek közt megtalálta az Apeh küldeményét – ellenkező esetben persze kiült a mosoly, hátradől és jöhett a pletykálgodás. Ha viszont megjött a levél, akkor elhangzott a szál- lóigévé vált „Támad az Apeh!” sikoly. A felőrás rákészülés után kinyílt borítékából a legtöbbször ártatlan küldemény, néhány esetben a saját bevallásának második, az Apeh által láttamo- zott és visszaküldött példányát tartalmazta. Mi szerettük Krisztát.

Kriszta emléke az elmúlt hónapban egy beszélgetés kapcsán jutott eszembe, amikor a szoftverek jogos vagy jogellenes használata kapcsán valaki a „Támad a BSA!” felkiáltással kapcsolódott a beszélgetésbe. Számos legenda, misztifikált történet és „azt hallottam” vagy „láttam már olyan fehér embert” kezdetű elbeszélés szól a BSA Magyarországnak tulaj- donított cselekedetről, amelynek ártatlan, szenvedő alanyai a szoftver-tulajdonlás jogosságán véreztek el.

Az Almalap felkereste szívének kedves ügyvé- di irodáját, hogy mindent megtudjon a szoftverek birtoklásával és használatával kap-

csolatban – és kielégítettük kíváncsiságunk házkutatás ügyben is. Kérlek, indulatokat fél- retevéve olvasd el az írást, amely vázolja a jogi helyzetet. A szoftverforgalmazók és a gyártók tökeerősek, a felhasználóknál jellemzően na- gyobb számú jogi apparátus mozgatására képe- sek. Vitás esetben azonban nem az ügyvédek száma dönt, hanem a jog, erről szól a cikk. A cikk mellé tördelt keretes cikk jól példázza a BSA képviselőinek gondolkodását – az alapírás- sal összeolvasva megismerheted a BSA tak- tikáját. A harmadik e témakörhöz kapcsolódó cikk az Országgyűlés informatikai bizottságának BSA vezető meghallgatási jegyzőkönyvének részletei (az egész nem fért ide, de az Interneten megtalálható: www.almalap.hu oldal- ról is elérhetően).

A három írást elolvasva – kivételesen azonnal webre tettük a cikket és a linkeket – többen felvetették, ha van a szoftvergyártóknak és -forgalmazóknak érdeképviselete, akkor miért nincs a felhasználóknak.

Ferenczy Gábor

Tartalom:

01	Almahang	14	Excel-listamegosztása
02	Hogyha eljönnek az angyalok	15	Aladdin SystemiClean 5.0
04	Jegyzőkönyv	18	Webfejlesztői monológ
06	Canon PowerShot A40	20	Mac OS X – Mappák és Ablakok
08	Imation	28	Kótya-vetye
09	FlashGO!		
10	Még Titániumabb		
12	Én ájbuk, te Ibusz, ő ájbú		
13	Apple News		

Hogyha eljönnek az angyalok...

Az Almalp vett egy nagy levegőt (+ áfa), és belevetette magát a jog tengerébe, hogy olvasói számára feltérképezze a rosszindulatú szklákat és magukat hegynek képzelt szövetségeket. Amint azt vártam, a jog teljesen más szemszögből tekint mindarra, ami a szoftverbirtoklással és -használatl kapcsolatos. Mielőtt tovább olvasod ezt a cikket, mérd meg a pulzusod, és kétszts ki háziörvosod telefonszámát – még szükséged lehet rá!

Az Almalp három kérdéscsoportot állított össze, mielőtt felkereste volna szívének kedves ügyvédi irodáját, az informatikai ügyekben is jártas Csilag, Keszthelyi és Társai Ügyvédi Irodát (cím, telefonszám, e-mail a szerkesztőségben). Az első kérdéskör a szoftver jogos vagy jogellenes birtoklásával kapcsolatos kérdéseket fogalmazta meg, a második a felhasználói szerződés – License Agreement – jogi helyzetét írta, amíg a harmadik a krimikben látott, Rex-szel és lendületből végrehajtott házkutatásról szolt.

1.

Mivel kell igazolnom, hogy jogosan van a birtokomban egy szoftver? A rövid – és jogilag hiányos – válasz az, hogy semmivel. Bővebben jóval bonyolultabb. A római jog egyik alapelve, hogy csak tulajdonostól lehet vásárolni. Vásárláskor jóhiszemű vagy – ennek ellenkezőjét kell a másik félnek bizonyítani. A termék kereskedelmi forgalomban kell megvásárolnod. Megállja a helyét az is, ha egy újságban is hirdető internetes áruháztól vásárolsz szoftvert. Az ár lehet szoftverenként egy dollár vagy euró is, mert a cég adhat rettetenes kedvezményt. Még mielőtt széles mosolyra szalad szerteszt az szád, és örülsz, hogy két füled

van, mert különben körbeérne, szolok, korai az öröm. Egyrészt miként is fizettél? Átutalással? Kártyával? Mindkét esetben létezik bankbizonylat. Még mindig mosolygysz? Akkor olvass tovább!

Ismerkedj meg a műpéldány fogalmával (nem díszpinty, az más)! A műpéldány az adathordozó, a CD, ami fizikailag megfogható – jogi szempontból az Interneten keresztül megvett program is fizikailag megfogható, ez ekkor nagyon szigorúan a letöltött álmománnyal jelenti a letöltés pillanatában. A műpéldány és a használati jog általában egybeesik – azonban a szoftverek esetében nem. Szükségképpen a használati jog az a jog, amellyel a tényleges használatához rendelkezned kell. Tehát hiába van műpéldányod – még egyszer, az öröm kedvéért –, szoftver esetében attól még nincs használati jogod. Magyarárn, egymagában a műpéldány semmire sem jogosít, csupán szobadisz.

Ha az Interneten át külföldről vásárolsz – most már tudod, műpéldánybeszerzés –, akkor ne felejtss el, hogy neked kell a megvett javat vámoltnod, mivel a vámolás minden esetben az importőr feladata. Ha 5-6 évnél régebbi a szoftvered, és könyvelőd a számlát már elégette, akkor nincs semmi gond, mivel a szoftvert jóhiszeműen, kereskedelmi forgalomban vetted, és fizettél érte, ezt az ellenkezőjét állítónak kell megcáfolni, ha tudja. Az, hogy

más hatóság kötelez a számla adott ideig történő megőrzésére, egy másik jogi eset. Ha a vásárlást követő pillanatban faggatnak a műpéldány honnan léte felöl, akkor sem kötelező számlával rendelkezned. Ám egyszerűbb.

Szóval, van egy műpéldányod, és használni szeretnéd?

2.

A felhasználási szerződés általában írott szöveg. Elvileg ennek elfogadása és az ellenérték kifizetése egy időben történik meg. A gyakorlatban ismert módon a dobozban találsz egy Felhasználási Szerződést, amely elfogadását jelenti a szoftvert tartalmazó boríték felbontása. Egyre gyakoribb, hogy a telepítés során a képernyőn megjelenő és kinyomtatható felhasználási szerződés elfogadását egy kattintással teszed meg.

A 60. § (5) bekezdése szerint „*Nem kötelező a szoftver felhasználására vonatkozó szerződés írásba foglalása a szoftver műpéldányának a kereskedelmi forgalomban történő megszerzése esetén.*”

A jog – ismét a szoftverek esetében egyedülállóan – alapértelmezetten tiltja a „továbbjuttatást”, azaz a kölcsönadást, a bérbeadást, a lízingselést, az ingyen használat biztosítását, nevezd, aminek akaratod. Ha nem nyertél jogot a

terjesztésre, akkor nem nyertél jogot a terjesztésre. A Felhasználási Szerződés persze lehet engedékenyebb is – de ez nem jellemző.

A Felhasználási szerződéssel szemben alapvető követelmény, hogy legyen – írásban, szóban vagy ráutaló magatartással megkötvé, azaz a felhasználási jog (tovább) engedélyezésekor mindkét szerzőző fél ugyanazt akarja: a felhasználási jog meghatározott feltételekkel (idő, tér, felhasználók száma és jellege, átdolgozás lehetősége vagy tilalma stb.) való engedélyezését. Nem kötelező, de nem is árt, ha a szerződés magyar nyelvű, sőt, érthető magyar nyelvű. Ha van ilyen szerződés, az alapja lehet a kötelekedéseknek, de az alapkérdésben nem a vevő és szerző-értékesítő közötti felhasználási szerződés dönt, hanem a törvény. Amennyiben *rád* töl a frász, és úgy érzed, menthetetlen felvásárlási kényszered van, de a vágyott szoftvernek csak gégekkor példányra futna a répedben, akkor – nos akkor már gépet is akarsz venni, hogy az aktuálisan forgalmazott verziót tudj futtatni. Hacsak a Felhasználási Szerződés nem mondja ki tetelesen, hogy feljogosult a program korábbi változatainak használatára is – nem fogja.

A 23. § (2) bekezdésének magyar köznyelvre fordítása tiltja a műpéldány tulajdonának az átruházását is, amit egyszer megvettél – te vagy a cég –, az örökre az övé. Egy kijárat akad, a 46. § (2) bekezdése szerint: „*A felhasználási engedély a felhasználó gazdálkodó szervezet megszűnése vagy szervezeti egységének kiválasztása esetén a szerző beleegyezése nélkül átszáll a jogutódra.*”

Ha figyelmesen elolvasad a felhasználási szerződést, akkor észleled, hogy nem egy szoftvergyártó kijelenti, hogy semmilyen felelősséget nem vállal azért, hogy a szoftver egyáltalában elindul és azt tudja, amiért megvetted. Bármikor összeomolhat maga alá metetve munkád, ezért 6k már most mossák kezüket. Az Autóklub ügyvédje lefutott – a jogászok jelentős hányada számára reménytelennek tűnő – menetet az M1 autópályadíja ügyében – sikerrel. A jó ügyvédek egyfajta papáperrel megköstölnek a hazai jogrendszer, mondván, hogy a szoftverért kifizetett pénz és a nyert jog értékaránytalan, illetve hogy a felelősség kizárása érvénytelen. Kifizetsz egy szoftverért pár százezer forintot, és cserébe elnyered a használati jogát, ám a hibátlan működést sem garantálja a gyártó – ám néha megesik.

Rosszkedvűközként szoklak most a biztonsági másolatról, amelyet gondos, ám jogilag óvatlan, mondhatni megtévedt felhasználó készít csak. A vonatkozó szabály kimondja, 35. § (1) bekezdés: „*Magáncélra bárki készíthet a műről másolatot, ha az jövedelemszerzés vagy jövedelemfokozás célját közvetve sem szolgálja. E rendelkezés nem vonatkozik az építészeti műre, a műszaki létesítményre, a szoftverre és a számítástechnikai eszközzel módosított adattárra, valamint a mű nyilvános előadásának kép- vagy hanghordozóra való rögzítésére.*” Hurra! Tönkrement a melevélemled, és újra telepítenéd a szoftvered? A CD viszont sérült? Akkor irány a bolt, szoftver fogsz venni! Vagy mégsem? Az 58. § (2) bekezdése szerint: „*A felhasználási szerződésben sem zárható ki, hogy a felhasználó biztonsági másolatot készíthessen a szoftverről, ha az a felhasználáshoz szükséges.*” A két rendelkezés összevetéséből az következik, hogy

– noha másolat készítése általában tilos, de – kizárólag biztonsági célra mégis megengedett. Menti! Mási! Masi! De csak biztonsági célra!

És hogy lásd, a törvényhozók gondoltak mindenre, itt a 39. §. „*A nyilvános könyvtárak a mű egyes példányaikat szabadon használatukra adhatják. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a szoftverre és a számítástechnikai eszközökkel működtetett adattárra.*”

3.

Hogya előjnek az ördögök, lesz jaj! (LGT)

Házkutatás úgy lesz, hogy valaki tesz egy feljelentést az eddig emlegetett jogok megsértéséről, ami büntetőeljárás generál a gyanús természetes vagy jogi személlyel szemben. Ennek nyomozati szakában a határozott, alapos gyanú esetében tarthat az erre feljogosított szerv – a teljesség igénye nélkül: rendőrség, vámosok – házkutatást. Akitől sokan tartanak, de a lábát sem teheti be a tulajdonos vagy képviselője engedélye nélkül magánterületre, az a szoftverrendőrségnek titulált BSA.

A házkutatást végzőt felszólíthatod, hogy igazolja magát. Ekkor fel kell mutatnia az igazolványát. Meg kell neveznie, melyik szerv melyik egységénél dolgozik, azt telefonon felhívva meggyőződhetsz arról, hogy a házkutatás valódi. A házkutatást végzőnek nyilatkoznia kell, milyen eljárás következik, és az mire terjed ki.

A joggal kacérkodók felsőhajtottak. Hiszen ha büntető eljárás van, akkor arról hivatalosan kell, hogy értesítsenek – ez időben nem másodpercekkel, hanem napokkal előzi meg az esetleges házkutatást. Az ám, hazám, de! Tétéleznek fel,

hogy a Cég Rt. ellen feljelentést tesznek, büntetőeljárás indul, ki is értesítik az igazgatót. Ám a hatóság gyanítja, hogy a bűncselekmény tárgyát képező szoftverek a Tök Mindegy Kft.-nél bújnak meg. Ezért a Cég Rt. ellen indított eljárás nyomozati cselekményként teljesen törvényesen átkutatják a Tök Mindegy Kft. szék- és telephelyeit. E megnyugtató gondolatsor memorizálását követően a közönség megkérdése nélkül tudsz válaszolni a következő felvetésre. Mi van akkor, ha épp olyan cégnél kávézom az iBookommal, ahol házkutatás van. Megnézhetik a gépem? (Meg.)

A házkutatás formai követelményei elég lazák, lehetőleg nappal és kimélettel illik végrehajtani, lehetőleg az érintett jelenlétében. Az ésszerűség és az ügyvédi tanács az együttműködést javasolja. A házkutatás minden részletéről jegyzőkönyv készül, amelyet két tanú hitelesít. Mivel – jellemzően – az átkutatott iroda alkalmazottai, vezetői, tulajdonosai, ügyfelei, szállítói, azaz az ott tartózkodók ilyen vagy olyan módon érintettek, ezért ők kijelenthetik, hogy „érdekeltek”, ezért nem lehetnek tanúk – ez a kijelentés is be kell, hogy kerüljön a jegyzőkönyvbe. Ekkor a hatóság feladatát tanúk beszerzése, akiknek a házkutatás nulladik pillanatától jelen kell lenni.

A hatóság munkáját szakértő segítheti, a szakértő neve, azonosítása szintén bekerül a jegyzőkönyvbe. Nem hátrány, ha a szakértő nyilatkoznia kénytelen, hogy érdekelt-e az ügyben. Itt kivételesen a köznapis és a jogi szóhasználat egyezik. Aki szoftverek értékesítéséből, forgalmazásából él, ilyen tevékenységet végző cégnek dolgozik, az érdekelt. Különösen igaz ez, ha a később sárosnak talált szoftverek kapcsán érdekelt. Az érdekelt szakértő alkalmazása

TEADÉLUTÁN A BSA-VÁL

Részlet a Tech-Net (Microsoft Magyarország szakmai magazinja) 2001. februári számából: Jogi esetek – 33. oldal.

„... [a BSA] szakértői segítséget nyújtanak annak megállapításához, hogy az adott szoftver jogszerűen van-e a cég használatában vagy sem. Gondolom, hogy sokan erre a kérdésre elmosolyodnak, hiszen úgy vélik, hogy ez igen könnyen megállapítható. ...

A BSA képviselői szerint a szoftver jogosult felhasználását, minden kétséget kizáróan a számla bizonyítja. Olyan esetben, ha a szoftvert eleve a gépre telepítve, a géppel együtt vettük, akkor természetesen a számla és az összesítő együtt a bizonyíték. Minden más csak másodlagos bizonyíték erővel bír, így tehát a hogram, a regisztrálás, stb. is. ...

Megjegyzem, hogy az a benyomásom támadt mindezek hallgatva, hogy a jogban eljárási alapelvként működő bizonyítási teher jelen esetben megfordul, legalábbis a BSA megközelítése szerint. Az eljárási szabályok szerint ugyanis mindig annak kell bizonyítania, aki állít, és akinek érdekében áll az állítás valóságának bizonyítása. Jelen esetben tehát éppen a BSA-nak kellene bizonyítania, hogy esetleg nem jogszerűen használom a szoftvert, és nem nekem, a felhasználónak kellene a számlákat összezedve, és egyéb dokumentumokat rendszerezve bizonyítanom a jogszerűséget. E felvetésekre a BSA jogi képviselője az alapelvvel egyetértve arra utalt, hogy természetesen a büntetőeljárásban a rendőrség bizonyítja a szerzői és szomszédos jogok megsértését, vagyis a jogszerűtlen szoftverhasználatot.”

akár a házkutatás érvénytelenségét is eredményezheti – de erre se építs!

A gépéhez érdeketlen fél ül bogarászni. Ha csak tizedpillanattal korábban nincs hitelesített lenyomatod a gépről, akkor nem tudsz a kutakodóra ráverni semmi galádságot – feltett valamit, letörölt valamit. Az elkészülő jegyzőkönyvbe érdemes mindent belevetetni. Igazi kihívásként – jól gondold meg, érdemes-e – akár minden billentyűleütést és egérgattintást lehet rögzíteni. Ha erre a hatóság nem hajlandó, akkor ezt a tényt kell rögzíteni, ez adhat később jogalapot panaszra, kártérítésre, bármire.

Természetesen megeshet, hogy jelszóval védett állományaid vannak. A jelszavakat nem vagy köteles kiadni – el is felejthetted őket. Hogy ez mit generál a házkutatás végzőkben? Jelszóval védett állomány a bankoldall kapcsolatos program is. Büntetőeljárás során az eljáró hatóság belenézhet a pénzügyekbe. És a bankodnak is ki kell adni az adatokat. Szóval megmondod a jelszót?

Lefoglalhatják-e a gépeket? El kell-e fogadniuk, hogy megkapják a merevlemez, mindjárt ki is szerelem? Mindent lefoglalhatnak, amivel a bűncselekményt elkövették. Nem biztos, hogy megbíznak avval, hogy ki-

szerezd a merevlemez. Ugyanakkor a lefoglalt eszközöket is fel kell tüntetni a jegyzőkönyvben. Ha biztosra mész, akkor mind a 60 GB-ot diktáld be hexában vagy rögzítsd, hogy nem vették tételes leltárbá a merevlemez tartalmát. Ha nem volt bűncselekmény, szabálytalan vagy jogellenes volt az eljárás, akkor majd küzdhetsz kártérítésért. Ez itt nem Amerika, Rex helyett gondolj Kántorra, Ace Ventura helyett Csapatí örmester nyomoz, a kártérítés is így arányul majd.

Népszéri kérdések-feleletek: Több cég osztozik az irodán, a házkutatási parancs pedig a Tök Mindegyre vonatkozik, mi lesz az Ártatlan Bt.-vel? Pa-

rancsnak létezni kell. A felkészült hatóság rendelkezni fog parancsral.

Beleköthetnek-e a gépen talált mpeg fájllokba? Igen, bele. Hacsak nem rendelkezzel felhasználási szerződéssel, ami feljogosít arra, hogy gépen tárolj őket.

Ha beleesek egy házkutatásba, így az összes igazoló papír az irodában van, lefoglalhatják-e a gépet? Igen, a jog betűje szerint igen, mert bűncselekmény elkövetésének vélt eszköz. Ám a hamar beérkező papírok és az európai normáknak megfelelően működő hatóság önmagát nem terheli felesleges munkával.

Ferency Gábor

JEGYZŐKÖNYV AZ ORSZÁGGYŰLÉS INFORMATIKAI ÉS TÁVKÖZLÉSI BIZOTTSÁGÁNAK 2002. OKTÓBER 31-I ÜLÉSÉRŐL

A Rogán Antal elnökölt bizottság a meghallgatta Sebők Erzsébetet, a Business Software Alliance (BSA) Magyarország főtítkáráat. A bizottságból jelen volt Molnár Gyula (MSZP), Lénárt László (MSZP), Szabó István (Fidesz), Pettő András (MDF) és Mécs Imre (SZDSZ). Az Almalapban csupán részleteket olvashatsz a neten (<http://eur.oastra.hu/cgi-bin/index.cgi?pa ge=showart&sid=OPT-GDMVTWQLOYDZ&id=2426>) megtalálható jegyzőkönyvből. Mint az információs társadalom szereplője, vedd össze az előző cikkben, a keretben kivonatolt tech-netes anyagban és a jegyzőkönyvben foglaltakat!

Sebők Erzsébet: ... Mi minősül illegális felhasználásnak? Természetesen a demoverziók nem minősülnek illegális felhasználásnak, a szerververziók az alatt a 30-60-90 nap alatt, amíg jogosan lehetnek a számítógépeken, nem az illegális felhasználás körébe tartoznak. A próba-verziókra ugyanez vonatkozik,

ugyanis ha próba-verziót tesz fel valaki a számítógépére, az az idő, ami alatt ez a próba-verzió működik, az alatt legális felhasználásnak minősül. Illegális felhasználás az, amikor a szoftverhasználat nem rendelkezik az adott szoftverhez a licenccel, illetve a beszerzés igazoló számlával, ajándéklevéllel vagy valamilyen hitelt érdemlő bizonyítékkal, hogy ő ezt jogosan használhatja.

...
A BSA Magyarország egy egyesület, ennek megfelelően egyesületi formában működünk, ezért nincs semmiféle hatósági jogkörünk, ezért mi nem megyünk ki a hatóságokkal. A nyomozás, a lefoglalás és az eljárás minden esetben a rendőrség dolga. ...
A hatósági jogkörökkel kapcsolatban említettem korábban, hogy nincs hatósági jogkörünk.

...
Mécs Imre: ... Egy rendkívül finom területen, lényegében egy szellemi gépezet területén keltenek olyan képzeteket, mintha bankrablás történne. Ebben

csatlakozom elnök úr megjegyzéséhez, hogy hihetetlenül izléstelennek, a mi erkölcsi szemléletünkkel össze nem férőnek tartom azt, hogy az egyetlen létező érdekvédelmi cég bilincsekkel riogatja a szellemi termék felhasználóit. Mi lenne, ha például Kertész Imre bilincsel riogatná azokat, akik az ő könyvét nem olvasták el, vagy elolvasták, de esetleg kölcsönadják másoknak?

Hihetetlen ellentmondás feszül a szoftverfelhasználás lényege, az egész számítógépes kultúra lényege és e brutális megjelölés, fenyegetés között, amit önk használhatnak. Úgy gondolom, nagyon szelíd és finom válasza erre a társadalomnak, hogy önöket szoftverrendőrségnek nevezze, de nevezhetnék inkvizíciónak vagy más egyebnek is. ... Adjon nekem magyarázatot arra, hogy mi ez a konok szembenállás a magyar számítástechnikai szférával, és az abban dolgozó több tízezer vagy százezer ember mentalitásával? Egyértelműen, egyhan-

gúlag elítélték önöket e megjelölés alkalmazása miatt. Mégis milyen megfontolások vezették önöket, hogy újból előszedték, és újból riogatják óriásplakátokon az embereket, amely óriásplakátok árát a szoftverek extraprofitjából fedezik, vagyis a mi pénzünkből. A mi pénzünkből riogatnak önk minket, ahogy ez szokott lenni. ... Adjon értelmes magyarázatot erre, mert nem kell nagy felismerés ahhoz, hogy lássák, hihetetlen mértékben elfélték ezért önöket, és személy szerint én is elítélem ebben a formában ezt a kampányt, és ezzel nem vagyok egyedül a magyar informatikai társadalomban.

...
Sebők Erzsébet: Nagyon szépen köszönöm. A bilincsel plakáttal kezdem. 1998 óta vagyok a BSA Magyarország főtítkára, az elődöm és munkatársai a megalakulásakor azt a marketingstratégiát áldották meg, az alapítók és a marketingszakemberek azt találták ki, hogy ez a bilincsel plakát

lesz az első megjelenési formája a BSA-nak Magyarországon, mint ahogyan ez világszerte megjelent hasonló plakátokon, és ez megfelelő lesz. Volt is ennek visszhangja, ugyanis a plakát megjelenése után ... több mint 10 százalékkal javult a legális felhasználás Magyarországon.

...
Az ORFK-val és a VPOP-val aláírt együttműködési szerződésünk van. Az ORFK-val 1995-ben írtuk alá az első együttműködési megállapodásunkat, amit korszerűsítettünk 2000-ben. Amikor 2000-ben aláírtuk ezt a megállapodást, változatlanul ugyanazok a pontok, ugyanazok a paragrafusok kerültek bele megállapodásunkba, mint 1995-ben, majd ezt utólagosan módosítottuk. Az együttműködési szerződésben 1995-ben is benne volt a BSA javaslatára, hogy az illetékes rendőrhatalom juttalomban részesíthet bárkit, de nem a BSA javasol, és nem a BSA pénzéből. A BSA Magyarország sem az ORFK-nak, sem rendőrségi alapítványoknak nem fizetett, nem adományozott, nem adott egyetlen egy fillért sem. A BSA Magyarország csak és kizárólag az oktatás terembérlési költségét és az ahhoz kapcsolódó költségeket fedezi, ezek a költségek viszont nem olyan jellegű költségek, amelyekből bárki is részesülhet. Erről ennyit tudnék mondani, amennyiben elégedett ezzel.

...
Pettkő András: ... Bizonyos, hogy a most folyó kampányban nem úgy kellene megjelenniük a plakátoknak, mintha kábítószeres küzdelem lenne. Nem az elrettentés kellene a hangsúlyt helyezni, hanem az emberek gondolkodásmódjának kellene megpróbálni változtatni, ezért úgy vélem, jó lenne ezt a plakátot át gondolni.

A kérdésem pedig, hogy a sajtóhírekből hallottam, november elején a rendőrséggel összefogva újabb ellenőrzéseket

tartanak. Milyen eredményeket várnak az akciótól?

...
Szabó István: ... Mindazok alapján, ami itt elhangzott, a BSA-val kapcsolatban mai tudásom alapján nem vállalkozom arra, hogy eldöntsem, a BSA egy valóban önálló célokat önállóan szolgáló szervezet-e, vagy a szoftvergyártó cégek olyan segédcsapata, amely azt a célt szolgálja, hogy az üzleti életben meg nem engedhető marketingmódszerekkel, vagy nem éppen a jó izlés határain belüli marketingmódszerekkel ezt a tevékenységet elvégezzék ezek helyett a cégek helyett. Egy szoftvergyártó cég marketingmunkájába és piacépítő tevékenységébe feltehetően egy bilincses plakát nem nagyon illik bele, de a BSA ezt megteheti, mi több a rendőrséggel közösen végrehajtott akcióval – mint amilyen az EGIS-nél folytattak – nyomatékosságha is ez a tevékenység. Ebből a szempontból nagy különbséget nem tudok tenni, hogy egy BSA-rendőrségi közös akcióról van-e szó, vagy a BSA tanácsadói valamilyen felkérés alapján jelen vannak egy ilyen akció során. Azt hiszem, ennél még mindig jobb lenne, ha felvállalná a BSA, hogy részt vesz ilyen akciókban.

...
Mécs Imre: ... A másik probléma az, hogy hihetetlen egyoldalú az önk működése. Akik használnak szoftvereket, különösen a gyorskortai monopóliumjában lévő nagy cégek szoftvereit, azok pontosan tudják, hogy a fogyasztóvédelem, a minőségvédelem, a garancia oldala is teljesen egyoldalú és kiszolgáltatott ezeknek a nagy cégeknek, amelyeknek önk a fegyverhordozói. Ha el tesszik olvasni figyelmesen ezeknek a nagy cégeknek a garanciára vonatkozó kizárásait, láthatja, hogy gyakorlatilag semmire nem adnak garanciát, bármilyen hiba esetén elzárkóz-

nak a kártérítéstől. A nagy cégek forró drótjai és egyéb ígért támogatásai pedig mind olyanok – ez a gyakorlatból tudjuk –, hogy nemigen segítik elő a dolgokat. Itt egy rendkívül egyoldalú kapcsolat alakult ki, amelyre önk még rátettek ezzel a bilincses plakáttal. ... az informatika, a számítógépek használata, az ezzel kapcsolatos szoftverek használata a szellemi tevékenység körébe tartoznak, amely egyéni terület, és itt durva, brutális szimbólumokat használni, a büntetőeljárást, ami szintén egyfajta végső és brutális eszköz, a finom kérdések szabályozására felhasználni lehetetlen. Nem lehet arról kalapácsos javítani, azzal csak összetörni lehet.

Azt gondolta a szakma, bár nem kértek meg, hogy közvetítem a véleményét, de valószínűleg sokan egyet fognak velem érteni, hogy azt mondom, úgy gondoltuk, a kezdeti nagy lendülettel elindult bilincses akció után az egyesület visszafogottabb lesz, és megpróbál kulturáltabb kapcsolatot kialakítani a felhasználókkal. Ön, főtitkár asszony azt mondta, önk lemerítették, hogy egy vagy négy százaléka, ha jól értem, ezt köszönhetik a bilincseknek, és azt mondják, hogy nem érdekes, rigogassuk csak az embereket őrüaplakátokon, ha még egy fél százalékat vagy egy százalékat elérünk, mert ez ennyi és ennyi milliárd forintot jelent. Ugyanakkor elfeledkeznek arról, hogy kontra produktív ez az egész, az ellenszenvet növelik. ...

Sokkal inkább arra kellene törekedni, hogy jobban ki kellene szolgálni a felhasználókat, amit sok cég csinál is, mert a kisebb vagy közepes szoftvercégek ezt az utat választják, jobban rendelkezésre állnak, és a módosításokat rendelkezésre bocsátják. Ugyanakkor az önk által képviselt nagy cégekkel kapcsolatban állandóak a nemzetközi botrányok, állandóak a leleplezések, amikor kiderül, hogy egy-egy

szoftver rosszul működik, nem védik a számítógépet a betolakodóktól, olyan rések nyílnak meg, amelyek a gyors és a felületes fejlesztés eredményei és így tovább. Ön kivonhatja magától ebből a vitából, mert azt mondja, hogy önk egy érdekvédelmi szervezet, egy másik oldal a fogyasztóvédelem, megint más az állami minőség-ellenőrzési garancia, az önöket nem érdekli, hanem rázzák a bilincset, mert az a lényeg, hogy az árbevétel nőjön, amiből önk százalékat kapnak. ...

Ugyanakkor szeretném kijelenteni azt, ... hogy rendkívüli mértékben érdekeltek vagyunk abban, hogy normális áron, elfogadható áron a magyar jövedelmekhez és a magyar számítógéparcokhoz viszonyítva is normális áron lehessen hozzáfutni az alapvető szoftverekhez. Ennek biztosításában partnerek is leszünk, ha kulturált módszereket tényleg mindez, és a bilincses, erőszakos, inkvizíciós jellegű mentalitás teljesen a háttérbe fog szorulni.

...
Sebők Erzsébet: ... Az EGIS-akcióval kapcsolatban: a BSA nem megy ki, nem megy sem a rendőrséggel, sem mással karöltve, semmilyen formában nem megy ki egyetlen egy ellenőrzésre sem. A BSA jogi képviselőinek ott ér véget a feladatuk, hogy az illetékes kapitányságon feljelentést tesznek. A rendőrség önállóan, egyedül végzi ezeket a feladatokat, és ha szükségük van rá, igazságügyi informatikai szakértőket vonnak be. Ezek a szakértők egyébként egy nyilvános listából választhatók ki. Nincs tudomásom róla, hogy például az EGIS-nél ki volt kint szakértők, kit vitt magával a rendőrség, hogyan bonyolította le az ellenőrzést. Ahogyan említettem, erről az esetről az újságokból értesültem, és hogy az ügy jelen pillanatban hogy áll, azt is az újságból tudom.

Canon PowerShot A40

Belehasítva a Steve Jobs megálmodta „digitális életstílusba”, az Almalap digitális fényképező eszközt választott, ennek áldásait és átkait a lapban és a honlapunkon egyaránt élvezhetitek. Ahogy a Gonosz Almalap tükörbe nézve megfogalmazta, van még mit tanulni a fotózás és a gép-retusálás területén. Megfelelve azon alapítói célkitűzésnek, hogy mindenki arról írjon, amirehért, így – Steve vágyainak végképp eleget téve – a gépről az Interneten böngészhető DigiCam szerzőjének tanulmányát olvashatjátok.

A Canon PowerShot A40 már nem számít nagyon új fényképezőgéppnek. Mi most mégis göröcs alá vettük, hiszen kíváncsiak vagyunk, vajon miért olyan népszerű ez a 2 Mpixeles 3x-os zoom objektívű gép.

A PowerShot A40-et februárban jelentette be a Canon a Photo Marketing Association Show-n. Az A40 a régebbi A20 leváltására készült. A gépen belül kétféle CCD található, mellyel a szokványos 1600 x 1200 képpontos maximális felbontás érhető el. A gép támogatja az 1024 x 768 és a 640 x 480 pixeles felbontásokat is. A képeket csak JPEG formátumban menthetjük el a CompactFlash kártyára. A tömörítési fok enél a gépnél is háromféle fokozatra állítható. A kompakt kialakítású, teljesen műanyag tokozású gép kényelmes fogású, gombjainak túlnyomó részét azonban bal kezünkkel kell használni. Az A40 tehát nem nevezhető egykezes gépnek.

Az energiaellátásról négy darab AA méretű akkumulátor, vagy elem gondoskodhat. A gép áramfelvétele nem túl nagy, de célszerű legalább két akkusztettet beszerezni.

A Canon optika F2,8 kezdő fényerejű, 3x-os zoom tartományát figyelembe véve jó fényerejű optikának számít. A fókuszátvolság 5,4–16,2 mm között változtatható, ami kis-filmes gépekre átszámolva 35–105 mm-nek felel meg. A

3x-os optikai zoomot leltíthető, többlépcsős, maximum 2,5x-es digitális zoom egészíti ki. A legkisebb tárgyátvolság normál esetben 76 cm, makródban 16 cm. Az optika elé kikapcsoláskor automatikusan két lamellából álló védőlemez kerül. A fénymérés kétféle módon történhet: kértékélő vagy spot.

Az AiAF autofókuszrendszer három fókuszterület közül képes kiválasztani a megfelelőt. Ez a menüben leltíthető, ha csak a középső keretre van szükségünk.

A 250 grammos gép jól kézben fogható, markolata kissé keskeny, de így is kényelmes. A bekapcsoláshoz a gép hátlapjának alsó részén lévő nyomógombot kell egy másodpercig benyomva tartani. A bekapcsolás után az optika körülbelül két cm-t mozdul előre. A bekapcsolás után kicsivel több mint három másodpercig van szükség az első kép elkészítéséig.

SZINTE MINDEN PARAMÉTER LÁTHATÓ

A Canon PowerShot A40 optikai keresője sajnos nem az optikai tengely fölé került, így kis tárgyátvolságok esetén vízszintes irányú parallaxis torzításra is számítanunk kell, ha nem az LCD-t használjuk. A kereső képe igen kicsi, mindössze 13 fok alatt látszik. Ez körülbelül megegyezik egy 55 cm-es tévé képernyőjének 180 cm-ről való

nézése esetén tapasztalható látványának. A hátlapon elhelyezett LCD 1,5"-os, százhúsz ezer pixel felbontású. Erős napsütés esetén sajnos meglehetősen tükröződik, így nehezen látható. A megjelenítő fényerejét nem módosíthatjuk. A kijelzőn felvétel esetén látható a program-mód kezdőbetűje, a fényerő-kompenzáció, a fehéregyensúly, a fotóeffektus jele, a tömörítési fok ikonja, a felbontás betűjele, az érzékenység, a fókuszkeretek, a vaku mód, a szorozat-felvétel vagy önkiloldó jele, a fókusz mód, illetve a hátralévő képek száma.

A kártyafoglatat a gép jobb oldalán található. A kártyafoglatnál található az óra működéséhez szükséges CR2016-os elem helyét is. A ceruzaakkumulátorok a gép alsó részén, jobb oldalt helyezhetők a gépbe. A jobb oldali elhelyezés jó hatással van a gép súlyelosztására. A négy darab akkumulátor (1800 mAh kapacitással számolva) 8,64 Wh energiát adhat át a gépnek.

A kisméretű vakut fixen építették a gépbe, ezen belül található még az AF segédfényforrás, melyet a vörössem-effektus csökkentésére is alkalmazhatunk.

maz a gép. A vaku hatótávolsága 2,5–3 méter, ami egy ilyen kis vakutól szép teljesítmény.

Az összes csatlakozót a gép bal oldalára helyezték egy gumilap mögé rejtve. Itt találjuk meg az USB, a video- és audiókimenetet, valamint a 4,3 V-os A/C adapter bemenetet.

A fényképezőgépen a legfontosabb beállításnak megtaláljuk a maga gombját, bár ezek elosztása ismét érdekes „Canon”-osra sikerült. A gép tetején található az exponáló gomb, mely jobb kezünk mutatóujjával kényelmesen használható. A gomb nem került túlságosan a gép szélére, bár egy kissé még eltolhatták volna a gép közepe felé.

TÍZSZERES NAGYÍTÁS

A gép hátlapján az optikai keresővel körülbelül egy magasságban jobb oldalt található a zoom vezérlésére használható gombokat. Ennek elhelyezése igen jó, a gomb jobb kezünk hüvelykujja alá esik. Felvétel esetén ezzel a gombbal tudjuk a digitális zoomot is növelni (ha nincs leltítva a menüben). Az optikai zoommal együtt 3,8x-es, 4,7x-es, 6x-os és 7,5x-es zoomértékek érhetőek el.

Az LCD mellett jobbról két gombot láthatunk. A felső DISPLAY felirattal a gombbal az LCD-n megjelenő információk mennyiségét állíthatjuk, illetve felvétel esetén akár ki is kapcsolhatjuk az LCD-t. Kikapcsolt LCD esetén a gép jelentősen alacsonyabb fogyasztású lesz,

Amennyiben ez az írás (vagy más a DigiCam oldalon talált) segített a gép kiválasztásában, akkor a vásárlásnál tegyél erről említést a kereskedőnél is! Ezzel támogatod a <http://digmatic.index.hu> működését.

Ezt az Almalap és a DigiCam közösen köszöni!

így több kép készíthető egy akkuszlettel.

Az alsó gomb felvétel módban különböző beállítások kiválasztására szolgál, úgy mint fényerő-kompenzáció, fényegyensúly, illetve fotoeffektusok. A fényerő-kompenzáció -2 FÉ és +2 FÉ között állítható 1/3 fényértékenként az LCD alatt lévő nyílak segítségével. A fényegyensúly automatikus álláson kívül napfény, árnyék, izzó, fénycsó, magas színhőmérsékletű fénycsó állásokba tehető. Sajnos kézi beszabályozásra nincs lehetőség. A fotoeffektusok között a Vivid (erős szaturált), a Neutral (kevésbé szaturált), az alacsony élesítésű, a széfia és a fekete-fehér módokat találjuk. Lejártás esetén ezzel a gombbal tudunk egy nem szükséges felvételt törölni.

Ezekről jobbra található az üzemmódtárcsa. Kissé furcsa, hogy függőleges helyzetben találjuk ezt a tárcsát, de a gép használata során ez nem jelentett nagyobb problémát, kezdetben túnt kicsit furcsának, hogy a tárcsa forgatásához a bal kezünk is szükséges. A választható funkciók a következők:

- lejártás,
- AUTO mód (mindent az alapértelmezésnek megfelelően használ a gép),
- programautomatika (beállítható érzékenység, vakumód, fókuszkeret stb.),
- kézi mód (beállítható zársebesség és rekesz),
- panoráma mód,
- mozgóképrögzítés (320 x 240 pixel, 20 kép/mp sebességgel, max. 10 mp időtartamig).

Az AUTO módban a menüben nem változtathatjuk meg a fényérés módját, az érzékenységet és az AiAF üzemmódját. Ez esetben kiértékelő fényérés, automatikus érzékenység-beállítás és az AiAF aktív üzemmódja lép életbe. Kézi módban mi magunk adhatjuk meg a zársebességet. Ezenkívül a blende

értékét is változtathatjuk, nagylátószög esetén F2,8 helyett F8-ra, tele esetén F4,8 helyett F14-re. Ez elsősorban a szükséges zársebesség csökkentésére használható, a mélység-élességet érdekes módon nem befolyásolja. Ennek oka, hogy a Canon PowerShot A40-ben a bejutó fény mennyiségét igen érdekes módon oldották meg. Miután a tesztek során azt tapasztaltam, hogy a mélység-élességre nincs hatással a blende átállítása, rögtön szöveget üttöt a fejembe, vajon hogyan lehet ez. Az biztos, hogy az átjutó fény mennyisége változik, hiszen a szükséges zársebességek ezt bizonyítják. A mélység-élesség azonos értéken maradása viszont azt jelzi, hogy a fény ugyanakkora átmérőjű rekeszen jut keresztül. Akkor mégis hogyan lehetséges, hogy kevesebb fény jut át? Nos, félórányi nyomkodás, tesztelgetés, szemrevételezés után kiderült: a Canon ezt egy igen ötletes megoldással, egy beépített 2 FÉ-es természetes szürke szűrővel (NG Filter - Neutral Gray szűrővel) oldotta meg.

Az LCD alatt további négy gombot találunk. Bal oldalon a beállítások elfogadásához és a vaku mód megváltoztatásához használatos SET gombot találjuk. Mellette a balra nyíl, mely felvétel módban a sorozatfényképezés vagy önkilöld használatára is szolgál. A jobb-ra nyíl felvétel esetén a tárgy-távolság-tartományt változtatja (normál, makró, portré, tájkép). Míg a MENU gomb természetesen a menübe történő bevagy kilépésre használható.

A SetUp is innen érhető el. A felvétel menüben a következőket találjuk:

- Felbontás:**
- 1600 x 1200 (L),
 - 1024 x 768 (M),
 - 640 x 480 (S).

- Tömörítési fok:**
- superfinom (SuperFine),
 - finom (Fine),

- normál (Normal).
- Fényérés módja:**
- kiértékelő (Evaluate),
- pont-mérés (Spot).
- Érzékenység:**
- Auto (ISO50-ISO150),
- ISO 50,
- ISO 100,
- ISO 200,
- ISO 400.

AiAF engedélyezés/tiltás.

A FONTOSABB BEÁLLÍTÁSOK

- digitális zoom letiltása,
- önkilöld ideje: 2 vagy 10 mp,
- elkészített kép megjelenítése 2 vagy 10 mp-ig, illetve ennek letiltása,
- AF segédfény engedélyezése vagy tiltása,
- fájlsorszámozás nullázása.
- SetUp:**
- csipogás engedélyezése,
- automatikus kikapcsolás engedélyezése,
- dátum és idő beállítása,
- kártyaformázás,
- nyelv beállítása (angol, német, francia, holland, dán, finn, olasz, norvég, szlovén, spanyol, japán),
- videorendszerv kiválasztása (PAL, NTSC).

A menüben lévő érzékenység-beállítást talán célszerűbb lett volna egy külső gombra kihozni, akár a fotoeffektus kiválasztás gombjára, hiszen valószínű az érzékenységet sűrűbben áll-

lítja be a felhasználó, mint a fekete-fehér vagy széfia módot, amelyek hatását akár utólag számítógép segítségével is elérheti.

- Igen egyszerű menü Lejártás esetén kisebb menüt találunk a gomb lenyomása után. Ebben a következőket találjuk:
- írásvédelem,
 - képforgatás,
 - összes kép törlése (kivéve az írásvédeteké),
 - diavetítés (Slide Show),
 - nyomtatásra kijelölés (Print Order),
 - automatikus áttöltés (Transfer Order).

A Canon PowerShot A40 csak JPEG képek készítését teszi lehetővé. A tömörítési fokok jól eltaláltak. SuperFine beállítás esetén alig van veszteség, 98%-os minőség miatt ez helyettesítheti a hiányzó TIFF módot. Általános esetekben a Fine mód 95%-os minősége kellően részletgazdag képet eredményez. Normál módban a kapott kép a 80%-os minőség miatt már jelentősebb veszteségeket szenved el, ami a képminőségben is észrevehető. Ezt a módot tehát inkább csak akkor használjuk, ha már tényleg nagyon fogytán vagyunk a kártyahellyel.

A PowerShot A40-hez gyárilag adott 8 MB-os Compact-Flash kártya - mint sok esetben - nem nyújt elegendő tárolóka-

Fájlméretek és tárolható képek száma

Felbontás	Tömörítés	Méret	8 MB	64 MB
1600 x 1200	SuperFine	1150 kB	7	55
1600 x 1200	Fine	770 kB	10	83
1600 x 1200	Normal	380 kB	21	168
1024 x 768	SuperFine	530 kB	15	120
1024 x 768	Fine	360 kB	22	177
1024 x 768	Normal	185 kB	43	345
640 x 480	SuperFine	215 kB	37	297
640 x 480	Fine	145 kB	55	441
640 x 480	Normal	75 kB	106	853

A tényleges fájl méret (a kártyán tárolható fotók száma) erőteljesen függ a használt érzékenységtől és a fotózott témától!

pacitást. (Az Almalap ezért a gép vásárlásával egy időben szert tett egy 128 MB-osra is. Jól tette.) A minőségileg is megfelelő Fine módban mindössze 10 darab 2 Mpixeles kép tárolására elegendő. Ezért célszerű legalább 64 MB kapacitású kártya megvásárlása.

A Canon PowerShot A40-es AUTO módban ISO 50 és ISO 150 közötti érzékenységeket használ. Ezt a felhasználó felülbíráhatja, legalábbis P és M módban. A menüben AUTO, ISO 50, ISO 100, ISO 200 és ISO 400 beállításokat találunk. A Canon digitális fényképezőgépekhez híven az A40 is igen alacsony képzajt visz a végső fotóba. Ez mind ISO 50, mind ISO 100 esetében elmondható. ISO 200 esetében a képzajt már láthatóan megnövekszik, de ennek mértéke még mindig lehetetlen teszi mindennapi fotók elkészítésére, olyan esetekben ahol kevés a fény, fontos a nagy zárssebesség, illetve a vaku nem használható. ISO 400 esetén a képzajt még éppen az elfogadható határon belül marad, de mindig jobb egy zajosabb kép, mint egy bemozdult.

Ha a tárgyátvólság 2,5-3 méternél nem nagyobb, használhatjuk a beépített vakut is. A vaku fényének eloszlása a 35 mm-nek megfelelő fókuszátvólság esetén erősen középre koncentrált. A sarkokba jól láthatóan kevesebb fény jut. Ennek mértéke sajnos elég nagy, mintegy 73%-kal jut kevesebb fény a sarkokba, mint a kép középső részére. A kép felső részén nincs ilyen nagy gond, ott kevésbé jelentkezik ez a hatás. Szerencsére a gép optikai zoomja megszünteti ezt a problémát, vagyis vaku használata esetén célszerű kis mértékű zoomot használni, annak ellenére, hogy olyankor csökken a CCD-re jutó fény mennyisége. A vaku fényének eloszlása a lenti képen látható:

A Canon optikája 35-105 mm-nek megfelelő, a valóság-

ban 5,4–16,2 mm-es fókuszátvólságra állítható be. Nagylátószög esetén F2,8, tele esetén F4,8 fényerejű. Tehát itt is elmondható, hogy nagylátószög esetén kellően jó fényerőt kapunk, azonban a 80 mm feletti fókuszátvólságok esetén közepes fényerővel dolgozhatunk csak. Normál esetben 76 cm, makró módban 16–26 cm (a fókuszátvólság függvényében) a legkisebb tárgyátvólság. Az optika aberrációja néha elég jelentős, elérheti az 5-6 pixel szélességet is.

Az optika 3x-os zoomját többlépcsős digitális zoom egészíti ki. A digitális zoom mértéke 1,25x, 1,5x, 2x vagy 2,5x-es lehet. A mérések alapján elmondható, hogy a fényképezőgép 2,93x-es zoommal dolgozott, ami a gyárilag megadott 3x-os értéknél 97,5%-a.

A Canon PowerShot A40-nél – mint már korábban írtam róla – nem módosítható a mélységélesség. Ennek oka az alkalmazott szűrő, a fény útjának szűkítése helyett. A kís mérőtt CCD miatt a mélységélesség is viszonylag nagy.

A mért értékek alapján a következőket lehet kijelenteni: A bekapcsolás után átlagos idő telik el az első kép elkészítéséig. Az optika előretelása elég sokáig, mintegy 3 mp-ig tart. Lejártás esetén már jobb a helyzet, hiszen ekkor nem kell az optikát mozgatni, így másfél másodperc után már látható a kép. A fókuszáláshoz is átlagos idő kell. Ugyanez mondható el a 0,2 mp-es expozíciókésleltetésről.

Az áramfelvétel nem túl jelentős, egy akkumulátorkészlettel 300-350 felvételt készíthető. (Az Almalap tapasztalatai szerint egy rendszeren feltöltött

akksival négy órán keresztül gyönyörködhet a képekben.) A legnagyobb áramfelvétel természetesen a vaku töltések jelentkeznek, illetve ugyanekkora áram folyik segédfényalakkal együtt történő fókuszáláskor is. A 800 mA a négy darab AA méretű akkumulátorból 3,8 watt energiát vesz fel. Ez nem nevezhető túl alacsony értéknek, de vegyük figyelembe, hogy a vaku töltése és a segédfény használata nem jelentkezik túlzottan gyakran. Az átlagos áramfelvétel bekapcsolt LCD mellett 500 mA-rel. Ez kb. 2,5 Watt energiafelvételt jelent, ami már kellően alacsony érték, vagyis a Canon PowerShot A40 alacsony fogyasztású. Ez az alacsony fogyasztás kategóriájában jónak nevezhető, négyakkumulátoros megoldásának köszönhetően hosszú távon tudjuk használni a gépet akkucserével nélkül.

Mivel a fényképezőgépet el látták optika keresővel, így akár még alacsonyabb fogyasztás is elérhető.

A teszt tapasztalatai alapján bátran kijelenthető, hogy a Canon PowerShot A40 valóban érdemes a nagy népszerűsége. Néhány apróbb problémától eltekintve egy igen jó fényképezőgépet ismerhettem meg. A Canon gépekhez méltóan az A40-nek is igen szép, telt színei vannak, melyek csodálatos képeket eredményezhetnek. Az autofókuszrendszer tele módban történő hibázására szerencsére már van orvosság. A teszt eredményei alapján tehát érthető, miért is olyan népszerű ez a jó képességű gép.

birdie

<http://index.hu/tech/digicam/cikkek/a40/>

Imation

A gépezkenfekvőbb változat, ha a gépet összekötöd USB-n vagy FireWire-ön a Maccel, és áttöltöd a képeket. Am van más megoldás is. Nem kell a gépet magaddal vinni, elég a memóriakártyát a zsebedbe csúsztatni. Az Imation FlashGO! kártya olvasója (70 dollár – 16 800 forint + adók) ripsz-ropsz beolvassa a képeket. Mivel az eszköz pont azt tudja, amire szánták, így ez a bemutatott sem lesz többoldalas.

A FlashGO! apró USB eszköz, amellyel memóriakártyát ír-hatsz és olvashatsz. A nagy cégek még nem tudtak meg-egyezni egységes szabványban, ezért számos kártyaforma létezik, a FlashGO! a SmartMedia, a CompactFlash Type I és II, a Sony Memory Sticks, a MultiMedia Cards, a Secure Digital Devices és az IBM Microdrives olvasására és írására képes (hét nyelven beszél) – ez szinte hibátlanul lefedi az összes lehetőséget.

A memóriakártyát nem csak digitális fényképezőgépben használhatod – a felsoroltak némelyike nem is passzol kamerába – hanem adatátvitelre is. A memóriakártya kis mérete előny, hátránya a memória stickekkel szemben, hogy önállóan semmit nem ér, kell egy író-olvasó is. Mivel az sem nagyobb egy névjegy-kártyánál, így nem megerőltető feladat zsebedbe vágni – csupán a néphadsereg őrmesterei hiszik, hogy 128k megemeléséhez legalább négyen kellene.

Az USB csatlakozóba bármikor bedughatod a FlashGO!-t, az pár másodperc múlva felbukkan az asztalon, onnantól kezdve merevlemezded szerény kapacitását, de egyenjogú társaként használhatod. Az USB csatlakozó másik előnye, hogy elég tápot ad az eszköz műkö-

Digitális fényképezőgépek barátaink a www.digicam.index.hu címen laknak. Nézz be hozzájuk!

FlashGO!

déséhez, nincs szükség tápkábelre. Ha befejezted fájljaid edzését (jól átmozgattad őket), akkor dobj ki az eszközt a kúba, mielőtt lehúzó a gépről.

Ha digitális kamerában használod a memóriakártyát, akkor figyelj oda, hogy a kamera csak a számára előformázott kártyával bírkózik meg, ha mást mentsz a kártyára, akkor elveszthetsz mindent, amit előzőleg nem mentettél le. A Mac OS X iPhoto programja nem csak a csatlakoztatott kamerát ismeri fel, de a FlashGO!-t is – afféle virtuális kamerának tekinti.

A FlashGO!-t egy 800 MHz-es G4 duónon is tesztelte a szerző. Noha kapott CD-t is, OS 9 alatt nem volt rá szük-

ség, 8.6-nál viszont jól jött a segédprogij-gyűjtemény. A 64 MB-os Smart Media kártya kicsit nehezen került a helyére. Az OS X öt másodperccel az USB-re csatlakozás után már meg is jelentette a FlashGO!-t az asztalon. A másolás sebessége inkább az USB-t jellemzi, 14.3 MB-os fájl 28 másodperc alatt másolt át. Az átvitel sebessége persze erősen függ az USB forgalmától is, átlagosan 0,5 MB/másodperc az átvitel sebessége OS 9 és OS X alatt egyaránt – mivel ugyanaz az USB 1.x dolgozik. A Windows NT 4 nem támogatja a menet közben csatlakoztatható USB eszközöket, ezért az olyan irányú tesztelés elmaradt. (Az Almalap viszont kipróbálta XP alatt, és ott működött.)

David Weeks

A MÁSOGLÁSVÉDETT CD

A Gartner piackutató cég felmérése szerint a másolásvédett zenei CD-k nem nyerték el a vásárlók tetszését (nem azért, amire most gondolsz), mert csorbították a másolási jogukat. A megkérdezettek 60 százaléka családtagjainak másolná le a megvett CD-t, míg 77 százalék más eszközre – jellemzően számítógépre, iPodra és hasonlóra. A választ adók 82 százaléka biztonsági másolatot készítené – milyen jó az, ha viszik az autóbant tartottakat. A piac visszajelzése szerint a másolásvédett zenei CD-ket forgalmazó kiadók bevétele visszaesett. Ez itthon is igaz lehet, az 1999. évi LXXVI. a szerzői jogról szóló törvény 35. § lehetővé teszi, hogy magáncélra bárki készíthet a műről másolatot, ha az jövedelemszerzés vagy jövede-

lemfokozás célját közvetve sem szolgálja. Ha ebben a jogomban meggátolnak, gondolj az Almalap konyhajogásra, akkor ez erősen árcsökkenő vagy feltüntetendő.

TÁBLAPC SIKER?

A Gartner piackutató cég szerint a Microsoft szép feladatra vállalkozik, amikor újabb elektromos küttyű használatára akar rávenni. A TabletPC sikeréve nem a 2002-es lesz, a Gartner becslése szerint 425 000 darab eladását remélheti a Microsoft. Az IDC is csak 575 000 idei eladást valószínűsít. Jövőre ez a szám elérheti és kevéssel meghaladhatja a másfél milliót a két kutató intézet szerint. A lassú növekedés oka a rossz ár / teljesítmény mutató – ekkora darabszám mellett miért is lenne jó – és az orrmóltan design.



Minden nettó 600.000 Ft feletti vásárlás esetén...



...200.000 Ft értékben egy pár videótelefon...



...adunk ajándékba!*



1143 Budapest, Stefánia út 32.
Telefon: 383 9520
Fax: 383 9530
www.mrmac.hu
info@mrmac.hu

*Amíg a készlet tart. Csak készpénz fizetés illetve nyolcnapos átutalás esetén érvényes. Egy vásárló csak egy alkalommal kaphat ajándékot. Az akció egyéb kedvezményekkel nem vonható össze.

Utoljára a májusi Almalapban írtunk az Apple hordozható számítógépcsaládjának legújabb tagjáról. És most itt a legeggb.

Még Titániumabb

Új Titanium PowerBook G4, „SuperDrive” meghajtóval, felfrissült – zuhany, testápoló – a Titanium PowerBook G4 professzionális notebook sorozat. Kedvenc viszonteladód egy GHz-es PowerPC G4 processzorral, az első CD-RW/DVD-R „SuperDrive” meghajtóval, a leggyorsabb mobil grafikat képviselő ATI Mobility Radeon 9000 videókártyával, és beépített 802.11 vezeték nélküli hálózati technológiával, szélesvásznú 15,2 inch képátmérős kijelzővel kínálja a gépet.

„Ez lehet az, amire vevőink vártak. A Titanium PowerBook G4 az iparág legvékonyabb és legkönnyebb notebookja, – mondta Greg Joswiak, a hardver termékek marketingjéért felelős alelnök. – Az új PowerBook G4 a 15,2 inches kijelzőt, 1 GHz-es PowerPC G4 processzort, SuperDrive meghajtót és az ATI Radeon Mobility 9000 grafikat egy mindössze 2,54 cm vékony és 2,5 kg-nál könnyebb Titanium tokban kínálja. Utolérhetően a professzionális notebookok közt.”

Az új PowerBook G4 széria akár egy GHz-es, Velocity

Engine vektor-aritmetikai segítségével felszerelt PowerPC G4 processzorokat és egy MByte harmadszintű gyorsítótárat tartalmaz. Az Apple UNIX alapú Mac OS X 10.2 „Jaguar” operációs rendszerével az Adobe Photoshop jellegű professzionális alkalmazásokat 44 százalékkal gyorsabban futtatja, mint egy 2,2 GHz-es Pentium 4 alapú notebook. Az eddigi legnagyobb teljesítményű notebook 3D grafikája még tökéletesebb az ATI Mobility Radeon 9000 grafikus processzornak köszönhetően, amely 64 MByte DDR video SDRAM-mal és olyan fejlett képességekkel rendelkezik a kiváló fény- és árnyhatások, a fotorealistikus 3D teljesítmény, és a kiemelkedő minőségű videó érdekében, mint a programozható képpont és vertexármálás.

PowerBook G4 sorozat gépeit az iparág első CD-RW/DVD-R „SuperDrive” meghajtójával kínálják. A SuperDrive meghajtóval vásárlóink tetszés szerint készíthetnek DVD-ket az Apple előre telepített iDVD alkalmazása segítségével, amely a világ legkönnyebben használható programja olyan DVD-k összeállítására, amelyek bármely DVD-lejátszóval megtekinthetők. A Mac OS X 10.2 „Jaguar” operációs rendszerbe integrált Disc Burner alkalmazás nagy segítséget nyújt a PowerBook G4 tulajdonosoknak CD-k és akár 4,7 GByte-os DVD-k írásában is, a Finderből közvetlenül. Az Apple digitális életmód alkalmazásai közül kiemelkedik a digitális fényképek rendszerezését és megosztását segítő iPhoto, a digitális filmek készítésére szolgáló iMovie 2, a digitális zenei könyvtár létrehozására és kezelésére hivatott iTunes 3 és a DVD-k összeállításában kiváló iDVD 2 alkalmazás – valamennyi megtalálható a PowerBook G4 gépeken.

A mobil kommunikáció fejlődését követve az új PowerBook G4 sorozatot beépített antennákkal és AirPort kártyafogalattal láttuk el a 802.11-alapú vezeték nélküli AirPort kommunikáció érdekében, amely maximális elméleti sávszélessége másodpercenként 11 megabit is lehet, az egy GHz-es processzorral rendel-



kező modellt AirPort kártyával is elláttuk. A MacBook G4 gépek beépített Gigabit Ethernettel (10/100/1000BASE-T) és a legfrissebb v.92 szabványt támogató 56 k belső faxmodemmel rendelkeznek, a gyorsabb adatátvitel érdekében.

A minden MacBook G4 modelle telepített Mac OS X „Jaguar” operációs rendszer több mint 150 új szolgáltatással rendelkezik, mint például az új Mail alkalmazás, ami távol tartja a nemkívánt leveleket, az AIM-kompatibilis iChat csvevő, a rendszerszintű címgjegyzék, az Inkwell kézírásfelismerő és az MPEG-4 szabványt támogató QuickTime6. A Mac OS X „Jaguar” további területe-

ken is gondoskodik a mobilitásról: az Instant On szolgáltatás következtében a gép egy másodperc alatt felébred készenléti állapotából, az Automatic Networking önállóan kiválasztja a megfelelő hálózati csatlakozást az Ethernet, a 802.11 és a modem közül, az energiatakarékossági beállításoknak köszönhető fejlett energiagazdálkodás pedig gondoskodik arról, hogy az iparágelső akku élettartama egyetlen töltéssel akár az öt órát is elérhesse. A Mac OS X „Jaguar” beépített Bluetooth és 802.11-szabvány támogatással rendelkezik a vezeték nélküli kommunikáció érdekében.

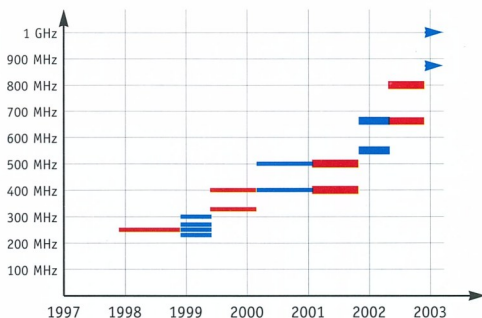
Apple PR

ERŐKÖNYV G4

POWERBOOK G4 867 MHZ	POWERBOOK G4 1 GHZ
<ul style="list-style-type: none"> - 867 MHz-es PowerPC G4 processzor 1 MByte DDR harmadszintű gyorsítótárral, - DVD-ROM/CD-RW „Combo” optikai meghajtó, - ATI Mobility Radeon 9000 videokártya 32 MByte PC-133 DDR SDRAM grafikai memóriával, - 1 GByte-ig bővíthető 256 MByte SDRAM, - 40 GByte Ultra ATA merevlemez, - AirPort-kész beépített antennák. 	<ul style="list-style-type: none"> - 1 GHz-es PowerPC G4 processzor 1 MByte DDR harmadszintű gyorsítótárral - DVD-R/CD-RW „Superdrive” optikai meghajtó, - ATI Mobility Radeon 9000 videokártya 64 MByte PC-133 DDR SDRAM grafikai memóriával, - 1 GByte-ig bővíthető 512 MByte SDRAM,**** - 60 GByte Ultra ATA merevlemez, - AirPort-kész beépített antennák és AirPort-kártya.

Opcionális bővítési lehetőségek: maximálisan 1 GByte SDRAM, Bluetooth adapter, AirPort Base Station, AirPort kártya, maximálisan 60 GByte-os merevlemez, AppleCare Protection Plan.

A Combo optikai meghajtóval rendelkező modell súlya, akkuval. A súly a konfigurációtól függően kis mértékben eltérhet az itt említettől.
Hét, a Photoshop 7-ben gyakran használt művelet alapján. A vezeték nélküli Internet-hozzáféréshoz AirPort kártya, AirPort Base Station és internetszolgáltatás szükséges. Néhány internetszolgáltató nem AirPort-kompatibilis. Az M8859 modellben az 512 MByte RAM két darab 256 MByte-os modul formájában van telepítve - további tárbővítés érdekében a modulokat el kell távolítani.



A fenti rejtélyes grafikon az Apple által gyártott MacBook G3-asok és G4-esek időrendi és sebességi táblója. Az első, 1997 novemberétől induló piros csík az el-ső G3-as PowerBookot jelent, amelynek prociája 250 MHz-en kegyetgett, az Apple keresztségében a Kanga nevet kapta. Őt a Wall Street (Gordon Geko) követte, majd jött a Lombard és végül 2000 februárjában a Pismo, amely az első FireWire-ös csatlakozóval épített PowerBook. A folytatása már G4-es processzorú Mercury, a gigabit Ethernetes Onyx és végül a most kifutó DVI-os G4-es PowerBook. A két most bejelentett gépet a kék nyílacsok jelzik. Ha gondosan megfigyeled a grafikon - Almalap-szabdalom -, akkor láthatod, hogy az idő előrehaladtával a sebesség egyre jobban, mondhatnánk exponenciálisan nő.

A BIZTONSÁGOS MAC OS

A talányos nevű mi2g Ltd. operációs rendszerek biztonságosságának minősítésével (is) keresi dollárjait. Az év első tíz hónapjában a tesztelt rendszereken talált biztonsági rések 67 százaléka a Windows alapú rendszerek, 27 százalék a linuxosoké, a Mac és két másik Unix alapú rendszer egyenlő arányban osztozott a fennmaradón. A biztonsági rések okozta kár becsült értéke 7,8 milliárd dollár a Földön.

Az adatok a mi2g adatbázisából származnak, amelybe 1995 óta gyűjtik a rendszerbiztonsággal kapcsolatos adatokat, jelenleg több mint 6000 hackerscsoportról rendelkeznek információval.

Az év első tíz hónapjában 1162 új szoftver (operációs rendszer, szerver, külső fejlesztő programja) eredetű hibára derült fény. Ebből 25-nél is kevesebb érintette a Macintosh operációs rendszerét. Hasonló jó eredményt csak a Compaq Computer Tru64-e és az SCO Unix tudott felmutatni.

Az 1162-es szám javulás az egy évvel korábbi időszak 1506 hibájához képest. A rossz hír, hogy októberben 301 új rés támadt a szoftvereken. A mi2g jelentése még egy riasztó adatot tartalmaz, az előző évhez képest 54 százalékkal nőtt a rendszerfeltérési kísérletek száma.

Ha most boldogan dőlne hátra, hogy a hackereket hidegen hagyja a Mac, akkor ne tedd! A jelentéskészítő szerint a hibák, a feltérési kísérletek száma és a piacrészesedés között erős összefüggés van.

A Macintosh, amelynek piacrészesedését a Földön három és öt százalékkal közé saccolják tudományos kutatással foglalkozó cégek, a támadások csupán fél százalékanak célpontjai. A Microsoft Windows - piacrészesedése 90 százalék - nyeli el a támadások 54 százalékát. A maradék a Linux-Unix és egyéb világé, hiába, a szerverek, különösen a webszerverek ez utóbbi platformon ketyegve kínálkoznak trófeaként a hackerek számára.

„Ildi – kérdeztem kolleginám –, ez a cím szerinted nem túl hűzós? De nem bírtam mást kitalálni” „Vicces.” „Kösz.” Így készül az Almalap.

Én ájbuk, te Ibusz, ő ájbú –

Az Apple frissítette népszerű hordozható iBook modelljeit — gyorsabb, akár 800 MHz-es PowerPC G3 processzorokkal és ATI Mobility Radeon 7500 videokártyával a briliáns háromdimenziós élmény érdekében. Alig 2,3 kg, és kedvezőbb áron kapható, mint valaha.

„Az iBook a fogyasztóknak és az oktatási vásárlóknak élvonalbeli technológiát és lenyűgöző külsőt kínál erős és megfizethető csomagolásban, – mondta **Greg Joswiak**, a hardware termékek marketingjéért felelős alelnök. – Gyorsabb processzorokkal, hihetetlen grafikával és hihetetlen

új áron az iBook továbbra is nagyon értékes, pehelykönnyű és minden képességében kiemelkedő, páratlan a hordozható számítógépek világában.”

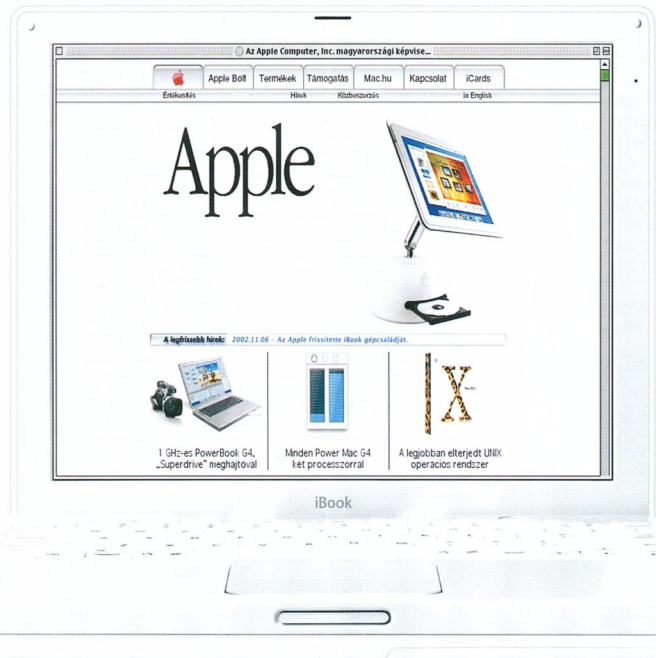
A gyorsabb processzorokon túl az új iBook modellek lenyűgöző grafikus teljesítményt nyújtanak az új ATI Mobility Radeon 7500 grafikus processzorokkal és a 32 MByte dedikált grafikus memóriával. Valamennyi új iBook modell él a Quartz Extreme előnyeivel, amely a grafikus processzort használja, hogy a kijelző megjelenését eredményező számítások ne terheljék a PowerPC pro-

cesszort, ezáltal jelentősen megnövelve a rendszerteljesítményt, és még gyorsabbá téve a grafikus kezelőfelületet. Az egész napos mobil használat érdekében az új iBook maximálisan hatórás élettartamú akkumulátorral kerül forgalomba.

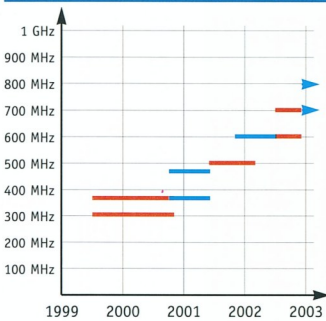
A kommunikáció fejlődését követve az új iBook modelleket beépített AirPort antennákkal és AirPort kártyafoglalattal láttuk el, amely maximális elméleti sávszélessége másodpercenként 11 megabit is lehet, a 802.11 vezeték nélküli szabvány szerint. Az iBook ezenkívül a legfrissebb v.92 szabványt tá-

mogató 56k belső faxmodemmel is rendelkezik a nagyobb adatátvitel érdekében, sőt valamennyi iBook modellel beépített Ethernet kapuval (10/100BASE-T) láttunk el.

Minden iBook modellre telepítjük az Apple „digitális életmód” alkalmazásait, így a digitális fényképek rendszerezését és megosztását segítő iPhoto, a digitális filmek készítésére szolgáló iMovie 2, a digitális zenei könyvtár létrehozására és kezelésére hivatott iTunes 3 programokat. A minden iBook modellel telepített Mac OS X 10.2 „Jaguar” operációs rendszer



**IBOOK EVOLÚCIÓ
MHZ-BEN ÉS ÉVEKBEN**



Anyira megtetszett a PowerBookok fejlődését bemutató kis ábra, hogy elkészítettem iBook-os kistestvérét is. (Ilyekezttem a legpontosabb adatokat felhasználni: MacTracker és társai. Ha hibát találsz, kérlek, szólj!) A G3-as processzoros iBook 1999 júniusában mutatkozott be, dizájnájában az iMacre hajazott. A fantáziadús Apple belső használatra P1 néven islette. A következő iBook testvérpár már FireWire csatlakozási felületet is kínál, ő volt a P1.5 – hol a keresztapa, komámasszony, olló? És jött a P29 két USB csatival, majd DVD és CDRW-vel. 2001 októbere a Son of Pismo bemutatkozásának időpontja, 14” megjelenítő, majd 16 MB VRAM, és végül együtt a kettő. És most...

mi van?

több mint 150 új szolgáltatással rendelkezik, mint például az új Mail alkalmazás, ami távol tartja a nemkívánt leveleket, és az AIM-kompatibilis iChat csevegő. A Mac OS X további területen is gondoskodik a mobiltásról: az Instant On szolgáltatás következtében a gép egy másodperc alatt felébred készenléti állapotából, az Automatic Networking önállóan kiválasztja a megfelelő hálózati csatlakozást az Ethernet, a 802.11 és a modem közül, az energiatakarékossági beállításoknak köszönhető fejlett energiazagaldkodás pedig arról gon-

doskodik, hogy az iparágelső akku élettartama egyetlen töltéssel akár az hat órát is elérhesse. A Mac OS X „Jaguar” be-

épített Bluetooth- és szabványtámogatással rendelkezik a vezeték nélküli kommunikáció érdekében. Az Apple hazai kép-

viselete által forgalmazott gépekről a www.apple.hu honlapon találsz további információt.

Apple PR

ÚJ IBOOK SZÁMÍTÓGÉPEK

IBOOK 700 MHZ

- 700 MHz PowerPC G3 proceszorok 512 K chipen levő másodsztinú gyorsítótárral,
- 12,1 inch képátmérőjű aktív mátrix TFT kijelző,
- ATI Mobility Radeon 7500 grafikus vezérlő
- 16 MByte RAM,
- 128 MByte SDRAM tár,
- 20 GByte-os Ultra ATA merevlemez,
- CD-ROM optikai meghajtó.

IBOOK 800 MHZ

- 800 MHz PowerPC G3 proceszorok 512 K chipen levő másodsztinú gyorsítótárral,
- 12,1 inch képátmérőjű aktív mátrix TFT kijelző,
- ATI Mobility Radeon 7500 grafikus vezérlő
- 32 MByte RAM,
- 128 MByte SDRAM tár,
- 30 GByte-os Ultra ATA merevlemez,
- Combo (DVD-ROM/CD-RW) optikai meghajtó.

IBOOK 800 MHZ, 14,1"-OS KÉPERNYŐVEL

- 800 MHz PowerPC G3 proceszorok 512 K chipen levő másodsztinú gyorsítótárral,
- 14,1 inch képátmérőjű aktív mátrix TFT kijelző,
- ATI Mobility Radeon 7500 grafikus vezérlő
- 32 MByte RAM,
- 256 MByte SDRAM tár,
- 30 GByte-os Ultra ATA merevlemez,
- Combo (DVD-ROM/CD-RW) optikai meghajtó.

NYITOTT A REALNETWORKS

A RealNetworks internetes hang- és képlejtást támogató szoftverének kódját szinte maradéktalanul hozzáférhetővé tette. Decemberben a szerver oldali és ködoló eljárás forrását is megismerheti az érdeklődő. A többi kód - közöttük a CD-írás mechanizmusaé is - titkolt marad. A közzétételével a RealNetworks erősíteni kívánja piaci pozícióit; jelenleg 300 millióan használják a RealNetworks programjait. Nagyra törvő ötéves tervében a cég az egymilliórd felhasználás elérését célozta meg, a személyi számítógé-

peken túl a cég bízik a mobiltelefonok és zsebészek - Visorok és társaik - terjedésében is.

KITILTOTT WINDOWS

A kaliforniai Santa Barbara egyeteme kitiltotta a Windows 2000-t és az NT 4.0-t az egyetem területéről. A két gézengúz a hírek szerint rengeteg gondot okozott a hálózatzemeltetőknek, néha az egyetem teljes hálózatát is lebéntítették. A tilalom az egyetem 3800 gépéből 200-at érint. A Microsoft szerint a rendszerfelügyelet munkatársainak tudása nem érte el a kívánt szintet.

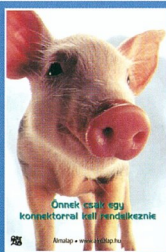
ACROBAT 5.1

Akit még nem figyelmeztetett volna mindentudó Acrobat Readerje, azok számára újdonság, hogy itt a Reader 5.1. Ez ingyen letölthető számos helyről a weben. E program segítségével megnyithatod a PDF állományokat, és - hacsak készítője nem tiltotta meg - ki is nyomtathatod. Persze a PDF fájlok is védetté tehetőek jelszóval.

TERJESZKEDŐ APPLIGENT

A prepress és a grafikai tervezés világát egyre inkább meghódítja a PDF. Az Appligent

kedvezményes szoftvercsomaggal próbálja magához édesíteni e területek felhasználóit. A Windows NT/2000, Solaris, AIX, Red Hat Linux, Mac OS X és HP-UX alatt is futtatható programok közt található az aláíráshitelesítő és -titkosító SecurSign, a PDF doksikát újabb PDF dokumentumba áthelyező AppendPDF, a digitális jegyzetkövető - szöveget és képet is használni képes - FDFMerge, a szerkesztésre is alkalmas StampPDF Batch és a Redax, amely speciális ködolás használatára ad módot.



ALMALAP POSZTEREK

MÉRET: B/2 (50 x 70 CM)

ÁR: 1000 Ft/DB + POSTAKÖLTSÉG

WWW.ALMALAP.HU

EXCEL-LISTA MEGOSZTÁSA WINTELES KOLLÉGÁVAL

A List Manager – ami a Macintoshra készült Microsoft Excel – 2001-ben mutatkozott be (és esett át némi fejlesztésen az Excel X-ben), máig nem található meg a winteles Excelben.

Először riasztóan hangzik a List Manager elnevezés, ám segítségével mélyebb tudás nélkül véghezvitünk adatbázisoknál használt műveleteket Excel állományban. (Ennek ellenére az Excel táblázatkezelő, amit elsősorban a cellákba írt értékekre épülő kalkulációk elvégzésére illik alkalmazni, és nem adatbázis-kezelő, ami adathalmazok tárolására és manipulálására szolgál. Ám a fejlődés rögs útjai kiszámíthatatlanok, megeshet, hogy az Excel lesz a magyar helyesírás ellenőrzésére legalkalmasabb szoftver, amit tördelni a Disk Utilityvel fogunk.)

A List Manager támogat, hogy meghatározott, melyik cellába milyen adat kerülhessen. Például a telefonszámok céljára fenntartott mezőbe nem gépelheti be az officemanager az illető e-mail címét (csak kivételesen peches esetben – ez például arra, hogy a felhasználó mindig többre képes, mint azt a fejlesztők feltételezik). A feltételes formázással megoldható, hogy bizonyos feltételeknek megfelelő adat – például a Gábor keresztnév – minden esetben 128 pontos Sans Extra Bold legyen piros cellahátterrel. A felső sor automatikusan szűrővé válik, az utolsó sorba begépeltek adatok pedig az adatbázis részévé. Az adatokat a List Manager tudásával együtt listaobjektumnak nevezzük.

Ha meglévő adataidat akarod listaobjektummá tenni, vagy újat szeretnél létrehozni, kattints az Insert menü List parancsára! Ekkor meghatározhatod, mely adatok tartoznak – amennyiben létező adatokat alkalmas listaobjektummá – a feldolgozandóba, vékony két keret jelenik meg a kiválasztott

cellatömb körül, a legfelső sorban kis nyílak jelzik, hogy az autoszűrő funkció bekapcsolódott, és megjelenik a List ikonkor, eszközkör. A listaobjektum használatában hasznos segítségére van az Excel helpje.

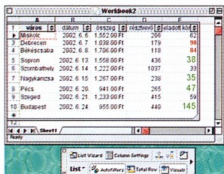
KÜZDELEM A LISTÁKKAL WINTELEN
Noha az Excel 2000 és 2002 List Managertelen, mégsem reménytelen a helyzete PC-re szorult munkatársadnak, ha listákkal kíván dolgozni. (Először is: ajándékozod meg ezzel a cikkel!) Amikor Mactelen munkatársad megnyitja Excel állományodat, nem látja a kék keretet, a felső sorból is eltűntek a szűrés bekapcsoltságát jelölő kis nyílak, és oda a feltételérékeny formázás. A PC-s megjelenést nevezhetjük puritánnak is.

Természetesen az adatok módosíthatók Wintelen, új sorokat – azaz rekordokat – szűrhatunk be, de törölhet is kollégánk. Mentéskor persze panaszkodni fog az Excel, hogy ő ennél többet tudó formátumban lett elmentve, de ezen kollégánk ügysem akad fent, kattint az OK-ra, és jól felülírja az állományt, ám adataink nem vesztek el.

VISSZA MACRE!

Ha az így megkínzott Excel állományt újra Macról nyitod meg, akkor a program felismeri, hogy itt bizony listaobjektum is van, és rákérdez, hogy használja-e azt, amit lát. Ha az OK-ra kattintasz, akkor visszaáll a rend, sőt, az Excel kezeli az adatmódosulásokat is. Ennyi, és nem több. Amíg előlötti örömködében hátradölsz, gondoldj arra, hogy a Microsoft ezt a képességet csak a maces Excelbe építette be! Talán mégis mindkét félnek fontos a közös piac. Azaz mi.

MacTopia



Listajobektum feltételes formázással Excel X-ben

Könyvismertető Énekes Ferenc

Az Almbolt novemberi siker-könyve Énekes Ferenc kiadvány-szerkesztőknek szóló kézikönyvsorozatainak harmadik kötete volt, amely az *Illusztráció* alcímét viselte. A siker erősítette gyanúinkat, hogy az ismertség elől rejtkező könyvfolyam első két kötete is kívánatos, és nem is csatlakoztunk. A választás helyességében megerősített, hogy az első – a kiadványszerkesztés alapjait bemutató – és a második – a szöveggel behatóan foglalkozó – egyaránt az Apple támogatásával jelent meg.

Az *Alapok* először 1997-ben jelent meg, a második kiadás 2000-es keltezésű. A mű messzről fut neki a DTP-nek, bemutatja a nyomdász Gutenberg előtti és utáni fejlődését, rövid áttekintést kínál a számítástechnika evolúciójáról. Lexikontént is használható fejezetben ismerteti a méret- és mértékrendszereket. Tudat, hogy ennek a cikknek a betűmérete Burgeois és Long Primer közötti? De mondhatnám, hogy Borgisz és Garamond? És a kenyérszőveg nem groteszk? És mit nevezünk BN24-nek? (Ahol a ciceró 24 x 25.) De olvashatsz a szabályos korrektúrajelekről, a levilágítás, színbontás és a nyomdai művelet folyamatáról is. A színes melléklet megvilágítja a rozetta minta mibenlétét (nem ablak, az más). A könyv idejében a Mac OS 7.5 volt a

... APPLE SHOP A VÁROS SZÍVÉBEN ... 1065 BPEST, NAGYMEZŐ U. 58. TEL.: 269-2525 ... APPLE SHOP A VÁROS SZÍVÉBEN ...

MODSTUDIO
CAD CENTER

269-25-25...APPLE SHOP A VÁROS SZÍVÉBEN ... 1065 BPEST, NAGYMEZŐ U. 58. TEL.: 269-2525 ... APPLE SHOP A VÁROS

C: A kiadványszerkesztés 1-2-3

Aladdin Systems iClean 5.0



legfrissebb operációs rendszer, ez jellemzi a könyv magyarázó ábráinak ódivatúságát.

A második kötet 2001-ben jelent meg. A mű tárgyalja a szerkesztőség felépítését – add megrendelőid kezébe! –, bemutatja a kiadványok szerinti oldalrendezéseket. A különféle kiadványok felépítésétől az impresszumban kötelezően feltüntetendő adatokon át szó esik a kottaszedésről, Kis Miklós és a gyomai Kner Nyomda tipográfiai újításairól.

Természetesen mindhárom könyv megvásárolható az Almalban az interneten. Vess egy pillantást a könyvek árára, ez több mint kedvező. Ne töprengj! Gondlj a Télapóra (gyegymaróz prinószit pádrák) vagy az ünnepekre!



Énekcs Ferenc
Kiadványszerkesztés
Alapok
266 oldal
Ára 1990 Ft



Énekcs Ferenc
Kiadványszerkesztés
Szöveg
266 oldal
Ára 2490 Ft

Az Aladdin Systems május óta forgalmazza az Interneten támadó ellenség ellen védő iClean 5.0 szoftvert. Az interneten át is megvásárolható szoftver segítségével áttekinthetővé tehető a különböző hálózatos kapcsolatok, és felügyelhetők a leltételek.

Amikor a böngésződdel meglátogatsz egy számítót, az – észrevétlenül, de nem a belegegyezésed nélkül – elhelyezhet a gépeden egy apró fájlt, amelyet sütinek, angolul cookie-knak (igen, úgy ejtik) hívnak. A rendes szájtok a sütiben olyan adatokat tárolnak, mint hogy mikor jártál náluk, melyik oldalait néztél meg, ha kitöltöttél kérdőívet, akkor esetleg annak egyes adatait. Ha a szájit testre szabható, akkor a sütiben örözködnek az adataid. Ehhez persze az szükséges, hogy engedélyezd a cukrászati retek elhelyezését. A böngésződ preferenciái közt találhatsz egy erre utaló beállítást. Általában itt tudod törölni is a sütit, illetve gátat szabni használatuknak.

A sütik okozhatják azt a felhasználóbosszantó jelenséget is, amikor képernyődet telefontárcsköli bezárhatatlan mennyiségű ablakkal a böngésző. Az ablakok tartalma élőben a kereskedelmi tévék aranykarikás műsoraiban láthatók, állítólag a nyomtató nevű fiatalembert jeleskedik e téren. Ha ilyen esik meg veled – és ha igen, akkor Murphy vezetéknevű főnököd biztos ott fog állni mögötted –, akkor irtsd le az összes cookie-t, amelyről nem tudod határozottan, minek van a gépeden. Ám légy óvatos, a süti tárolhatja rég látogatott, de jelszóval védett szájtra történő belépéséhez szükséges adatot is.

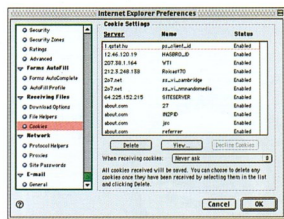
Azt mondd bonyolult? Azt mondja az Aladdin, hogy iClean.

Az iClean kukába tol mindent, amire nincs szükséged, ami adatokat tárol rólad – és lassítja a böngészés. Persze nem agyatlan közeg módjára, hanem szépen, megfontoltan listát kérdez, és te dönthetsz. A listára felkerülnek a sütik, a lá-

togatott webhelyek listája – az Almalap iMacje például az utolsó 300 meglátogatott webhelyre emlékezhet (max. 10 MB) – ez is állítható. A merevlemezen nem csak a címek, de az oldalak alkotórészei is megtalálhatók. Ők is listázottak.

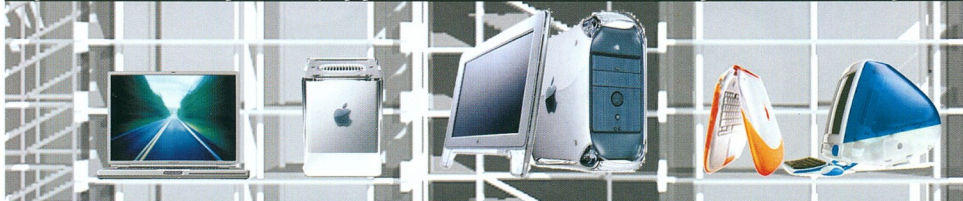
Azt mondd, hogy úgy kitisztítottad a rendszert, hogy Poirot szürke agysejtjei sem tudják kinyomozni webes múltad? Akkor jó. És hogy Stirlitz és James Bond is irtgelyhessen, ne hagyj nyomot magad mögött, illetve takaríts, amint lehet. Az iCleanben megadhatod, hogy melyik szájtok sütije nem kívánatosak. Ahányszor elindítod az iClean, ezek repülnek.

A Mac OS X-et használók a telepített iCleanre a System Menüben találják rá, ott is a helye. A szoftver ára 29,99 dollár (7200 forint), weben át rendelhető, csakúgy, mint az Aladdin többi terméke. A hitelkártya számanak megadása után zűg a letöltés, 11 dolcsiért (2640 forint) CD-t is küldenek. Ne feledd, a vásolás a te feladatod! És ha teszedle a progit, egy sütit biztos kell, hogy találjon – ha engedélyezteted a használatukat. Épp az imént mentette el az Aladdin a géped a vásárlási adataidat, hogy legközelebb se akadályozzon semmi.



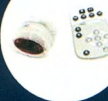
www.almalap.hu

1065 BPEST, NAGYMEZŐ U. 58. TEL.: 269-2525 ... APPLE SHOP A VÁROS SZÍVÉBEN ... 1065 BPEST, NAGYMEZŐ U. 58. TEL.:



SZÍVÉBEN ... 1065 BPEST, NAGYMEZŐ U. 58. TEL.: 269-2525 ... APPLE SHOP A VÁROS SZÍVÉBEN ... 1065 BPEST,

KEYSPAN digitális média távirányító



- USB port
- Támogatott alkalmazások: PP, iTunes, QuickTime, CD/DVD lejátszó
- Mac OS 8.6 - OS X -10.2

iROCK! vezeték nélküli zene adapter, 300W



- 3,5 stereo jack
- iPod, Diskman, MP3 lejátszó, Mac/PC
- Rádión keresztül hallgathatja MP3 fájljait
- 2 db elemmel működik
- Hatótávolság: max. 10 m

Detto Technologies: Move2Mac - single



- A Move2Mac a PC-s fájlok és beállításokat (Internet Explorer, levelezés) a megfelelő helyre teszi a Mac-en!
- Mac OS X-10.2 és Microsoft Windows 98, 98SE, Millennium, 2000 or XP, USB Port

MCE: iBook táska



- Szép kivitel, kis méret, jó helykihasználás, merevített oldalfal
- Gumírozott neoprene anyagból
- Extra védelem az oldalakon
- Fekete, szürke és sötétkék színben

Contour Designs: Titanium optikai mini egér



- USB csatlakozó
- kis méret, optikai szenzor
- plug & play

SmartDisk: DVD-R 4.7 GB



- DVD-R lemez 5 db/csomag
- kb. 120 perc videófelvétel
- a lemezen nincs felirat, szítható, fehér

ATI Radeon 7000 Dual monitor videó kártya



- 32MB DDR PCI (66MHz or 33MHz)
- Video-output (S-Video és Composite) TV kimenet támogatás
- Mac OS 9.0-Mac OS X 10.x
- csatlakoztatható: 1 monitor és video - VGA/video - DVI-Digital/video - S-video output/video - composite video output

Griffin Technology: PowerMate



- USB Multimedia programozható vezérlő és beviteli eszköz
- Támogatott alkalmazások: iMovie, Final Cut Pro, Premiere, and After Effects stb.
- Helyettesíti a bekapcsológombot
- Mac OS 9-OS X

MCE: PB G4 táska



- Szép kivitel, jó helykihasználás, merevített oldalfal
- Gumírozott neoprene anyagból
- Fekete, szürke és sötétkék színben

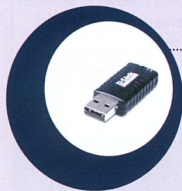
D-link USB Bluetooth Adapter a gyakorlatban

Érdeklődve vettem először kezembe ezt a méreteit tekintve igen parányi eszközt. Az embert ilyenkor rögtön, mint a gyerekeket, elragadja a kísérletező kedv.

Vajon mit tudhat, milyen határai és milyen gyakorlatban használható előnyei vannak?

Jómagam nemrég tértem át iBook-omra a Jaguár használatára, mert úgy ítélem meg, hogy már kiforrott a rendszer és olyan előnyöket rejt, amit 'ha nézzük meg, mit tud' felkiáltású próbákon nincs alkalmam megtapasztalni. Ezen túl a kommunikáció, mint az elektronikus eszközök "nagy ellensége", napjainkban is magában rejt megoldatlan kérdéseket.

Tollat inkább a gyakorlati használat miatt ragadtam, mert sok cikk jelenik meg ilyen meg olyan tesztekkel a legújabb berendezésekről. Nézzük, mit tud a meglévő eszközeinken.



Bluetooth USB Adapter DWB-120M

vezeték nélküli hálózat Macintosh-hoz

- Mac OS X
- Plug & Play
- 10 méter hatótávolság
- Bluetooth 1.1 és USB 1.1

Csatlakoztatás

Teszt környezetként iBook 600/Mac OS X 10.2.1, Ericsson T39, Noika 7650, 6310, 6310i állt rendelkezésemre.

Meglepetten tapasztaltam, hogy az iBook USB portjához csatlakoztatott D-link USB Bluetooth Adaptert a gép indulás után azonnal érzékelte, sőt az eszközre vonatkozó speciális beállító táblák automatikusan bekerültek a Preferences panel megfelelő helyeire. Így csak egy kattintásba került, hogy a menüből is elérhető legyen. (Igaz, az adapter eltávolítása után bennmaradtak, akár szükségesegek voltak a továbbiakban, akár nem.)

Menet közben csatlakoztatva, első alkalommal, az iBook automatikusan nem ismeri fel az eszközt modemként, de az OS X Szerver 10.2 a System Preferences/Network-re kattintva igen, a Hardware listába viszont csak újraindítással kerül.

A Bluetooth eszközöknél megszokott módon a párosítás problémamentesen

zajlott. Ahol a telefon felhasználó névvel rendelkezett, az megjelent az iBook-on.

Internetezés mobil telefonon keresztül

A System Preferences/Network/Bluetooth Modem panel beállítása után a T39 esetén első próbálkozásra létrejött a kapcsolat. Később kiderült, a sikerhez az szükséges, hogy a párosítást az iBook-ról kezdeményezzük, ne a készülékről.

Sebességét tekintve napi használatra nem, inkább irodán kívüli használatra ajánlom, ahol tényleg szükség lehet a mobilitásra. Ez nem csak ennek a berendésnek a jellegzetessége, hanem versenytársainak is, a műszaki adottságoknál fogva. A "Mail" és az "Internet Explorer" természetesen ezek után akadálytalanul végezhetette dolgát.

Szinkronizáció a telefonokkal

Az Address Book, iCal, iSync és Palm Desktop a Jaguár használata óta nálam

munkaeszközzé vált. A palm berendezéssel természetesen szinkronizáltak. Lássuk mit tud a telefonokkal...

A T39 esetében barátom telefonjában felhalmazott nevek és címek környékelenül és kérdés nélkül összekeveredtek az enyéimmel és viszont.

Cserébe egyszerű, gyors, frappáns.

A tesztelt Nokia készülékek nem szolgáltak ilyen gyors sikerrel. Az iSync szoftver ugye még csak béta verziós. Némi böngészés után kiderült, hogy egyelőre csak 4 db Ericsson készüléket támogat, a T39 véletlenül közötté van. Egy szakmai beszélgetés során többen úgy véltük, hogy a végleges verzióknak "illik" a Nokia-t is támogatnia.

Számítógépek összekötése

Tesztelésembe itt bekapcsolódott egy G4/400-as OS X 10.2 Szerverrel felruházott berendezés.

A két számítógépbe helyezett adapter tökéletesen vizsgázott, felismerték egymást a párosítás során (Itt közömbös volt, hogy honnan kezdeményeztük).

Az adat küldéskor elsősorban a felhasználó a menüből Go/Connect to Server utasítás tűnik megfelelőnek. Itt azonban adat köldéshez további lehetőség nincs. Azonban sejteni lehet, az Applications/Utilities/Bluetooth File Exchange applikáció megoldás lehet. Miként, arra csak a Mac Help adott felvilágosítást.

Jelen esetben én vizsgáztam rosszul, úgy látszik nem vagyok annyira „drag and drop user”, hogy erre rájöjjenek, mert menüpont az adatküldésre nincs. Szóval egyszerűen a file-t kell ráhúzni az ikonra. A sebességről igazán annyit lehet megállapítani, hogy lehet ilyet is csinálni vele, de az UTP cross kábel erre a célra egyszerűbb. (Számokban: 36KB/s, azaz 16MB kb 9 perc.)

Bármely eszköz sikerét a napi használhatóság dönti el. Aki munkaeszközként mobil készüléket választ tudja, nem csak az eszköz mérete számít, hanem a cipelegő kiegészítők és kábelek térfogata. Használhatósága és mérete is megérdemli, hogy mindig nálam legyen.

Weber Győző, ACE Telecom Kft.

Webfejlesztői monológ

Egyre több szabadúszó webfejlesztő dolgozik nagyobb cégeknek, ügynökségeknek külsőként. A megbízók számára több ok miatt is hasznos külsőt foglalkoztatni, mindig a legmegfelelőbbnek vélt szakembert állíthatják csatasorba, és csak a hasznos idővel kell a költség oldalon számolni, hogy csak kettőt említsek. A fejlesztők ekkor számtalan szerepet játszik el a megrendelő felé, köztük a projektmenedzserét is. Miként tud elhíttetni a igazságot a megrendelővel, hogy dolgozol ezerral, azaz design

szült fel technikailag arra, hogy ott dolgozzam, ilyenkor irány az otthoni, jól berendezett – az amerikai filmek egyik kedvenc terepe, a – munkaszoba.

Valamiért ez utóbbi áll közelebb a szívemhez, kedvelem a kötetlen munkaidőt. Korán kelő lévén legtöbbször már hajnali nyolc órákor dolgozom (A legnépszerűbb magyar szappanopera szívmelengető epizódjában a növény keresztnévű főhősön munkás életmódot folytat: délutánok áll iskolá, délután házimunka, este felszolgálás a presszóban. Panaszodik, hogy a hajtás, a

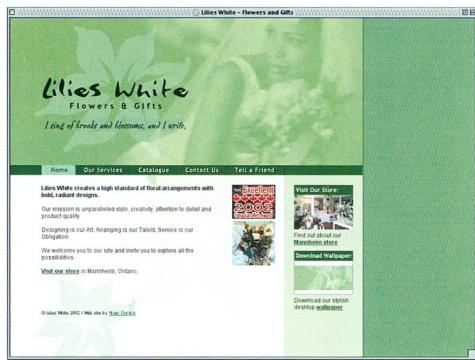
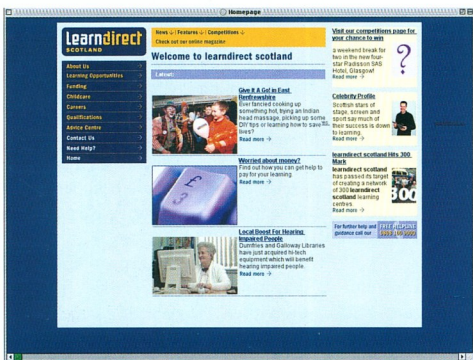
re sikeredik. Volt olyan, hogy nem is egy napot töltöttem egy weblap megjelenésének tervezésével, de annyira ronda lett, hogy ment a kukába.

Az is gyakran előfordul, hogy egy projektből egész napot képek kivágásával és átméretezésével töltök – a képek az oldal-design részei. A megrendelő persze nem látja ennek a munkának a közvetlen eredményét, mert az oldalak még nincsenek elkészítve. Én viszont már tudom, hogy melyik képet mekkorára kell átszabnom, elszínezem, szóval igazi pepecs Photoshop munka.

Most következzen pár ötlet, ha nem a megrendelő szemé előtt dolgozol, miként tudod megmutatni a napi munkáid.

Kapcsolat a megrendelővel

Függetlenül attól, hogy hol fogom elvégezni a munkát – otthon vagy a megrendelő telephelyén –, mindig igyekszem többször is személyesen találkozni a megrendelővel a munka során. Ezekben a megbeszéléseken olyan kérdéseket is megfogalmaz a megrendelő, amelyeket e-mailen vagy telefonon nem tenne fel. Így jobban megismerhetem a



tervezel, ami – ugye – nem feltétlenül kézzel fogható, centivel mérhető? Ez az írás – egy amerikai szabadúszó webfejlesztő szemszögéből – e kérdésre próbál válaszolni.

A legtöbb megbízó design-tanácsadással foglalkozó cég, amelyek egyre inkább ragaszkodnak ahhoz, hogy az irodájukba beköltözve, az eszközöket használva dolgozzam. Persze akadnak olyan megrendelőim is –ők jellemzően a végfelhasználók –, akiknek irodája nem ké-

gálja, majd hajnalok hajnalára megbeszél egy uszodafelátogatást: indulás hajnali fél kilenckor.) egész kora délutánig.

Szeretek így dolgozni, hogy nem állnak a hátam mögött –nincs kötött munkaidő, és nem kell megfelelni a cég néha különös viselkedési kódexének (Amerika, oh), hogy csak kettőt említsek. Minden munkanap végén bejegyem a naplómba, hogy melyik feladattal mennyt dolgoztam (idő), és mire jutottam. Ez utóbbi néha elég hülye-

A megrendelő eddig még egyszer sem kérőjelezte meg az időrafordítást, de érzem, ahogy a hátam mögött a bemozdított órákat szorozza az óradíjjal, és még semmit nem lát a végeredményből. Miként mutathatnám meg a végzett munkám, amikor az megmutathatatlant?

Egyszer dolgoztam olyan megrendelőnek, aki helyet, gépet és szoftvert biztosított. Engem nem zavart, hogy láttá, mikor mivel foglalkozom, így nem is voltam elzárva a megrendelőtől.

megrendelőt, és – ez a fontosabb – ők is engem.

Egyik munkám a Scottish University for Industry (SUIF) website-jának megtervezése volt. Az első megbeszélésekre felutaztam Glasgow-ba, noha a munkát Londonban végeztem. A személyes találkozásoknak köszönhetően megismertem a megrendelő gondolkodását, az egyetlen arculatfelelőssel való találkozás pedig radikálisan le rövidítette a designtervek készítés fordítandó időt.

Persze vannak esetek, amikor a személyes találkozás nehezebben kivihető. Amikor a Lilies White Web szájtot készítettem, akkor e-mail, telefon és csigaposta volt a kommunikáció összes eszköze. Mert ugyan imádom Kanadát, de nincs az a költségvetés, ami elviselne többszöri átrepülést az Újvilágba.

Tarts kapcsolatot...

Persze, hiszen Miss Marple is addig kötöget, beszélget és cserfeskedik, amíg a könyv első lapjától jelenlévő gyilkos el nem szólja magát.

Ha otthon dolgozom, akkor hetente küldök e-mailt a megbízóimnak, hogy a héten mit végzettem, hol tart a projekt, és mit remélhetnek (csak a legjobbakat) a jövő héten. Ez rettentesen meg tudja nyugtatni a megrendelőt, hogy élünk, és neki dolgozunk – nem a tévé előtt henyélve sört vedelve kalkuláljuk a kiszámlázandó óradíjat – kutatásnak címkézve. (Itt a szerző negatív megjegyzést tesz a napközbeni brit tévéműsorra – véleménye szerint azt a munkaügyi minisztérium tervezi. Nézne magyar kereskedelmi csatornát.)

Ezekben az e-mailekben kérdéseket is meg szoktam fogalmazni a feladattal kapcsolatban. Ezek mindig valós kérdések, amelyek segítik az együtt dolgozást a megrendelővel.

Szerez visszajelzést ...

Rendszeresen kérd ki az elvégzett munkáról a megrendelő véleményét, ám a véleményalkotásnak szab határidőt, és kívánd meg az írásbeliséget! Erre két ok is van. Egyrészt, erősödik a közös munkavégzés érzése, másrészt a határidők szabása mozgásban tartja a projek-

tet. Ha a megrendelő nem reagál határidőig, akkor nyerő helyzetbe manőverezted magad – ám ezzel soha ne élj vissza!

Ha a megrendelő részéről többen is részt vesznek a munkában, akkor kérd, hogy jelöljenek ki egy vezetőt, és rajta keresztül tartsd a kapcsolatot. Mivel egy cégen belül lehetnek részórára rejtve maradó hatalmi torzalkodások, így ezeket távol tudod tartani a munkádtól.

Nigel Gordijk
www.nigelgordijk.co.uk
nigel@nigelgordijk.co.uk

A biztos pont



ALMÁRIUM
APPLECENTER

1064 Budapest, Podmaniczky utca 81. Tel.: 474-0300 Fax: 474-0309

2010. DIGITÁLIS ÚJSÁG

Az európai lapkiadó cégek 90 százaléka szerint a digitálisan nyomtatott újságok kereskedelmi forgalomba kerülése 2010-re valósággá válik – állítja a Digital Dots és az Ifra elnevezésű nemzetközi kiadói szervezet tanulmánya. A felmérés során mintegy 50 európai kiadót kérdeztek meg. A kiadók szerint a digitális nyomtatott technológiának még hosszú utat kell megtennie, mielőtt komoly veszélyt jelentene a mai technológiára. Azonban az összes kutatásban résztvevő egyetértett abban, hogy a digitális nyomtatás előbb-utóbb valósággá válik. Érdekes, hogy az az időskála, amelyen megkérdezetteknek a megvalósulás bekövetkeztének időpontjára vonatkozó tippjei elhelyezhetőek, mostantól egészen 2225-ig terjed. Ez a felmérés is bizonyítja, hogy az újságy nyomtatás folyamatosan fejlődik. A PEPC Worldwide nemrégén installált két „újságos pavilont” a macedóniai Skopjében található Fox Katonai Bázison, ahol a katonák naponta megkaphatják kedvenc újságjuk legfrissebb számát kis képes napilap formájában.

Itt is laknak barátaink:
www.apple.hu
nézz be hozzájuk!

Mac OS X – Mappák és Ablakok

Ez a szép hosszú írás abban próbál segítségedre lenni, hogy felhasználói szinten elboldogulj az Apple új operációs rendszerével, a Mac OS X-zel. Az alkotói szándék túlmutatott az Almalap októberi számán (alapok). Szándékaim szerint decemberben a Mac OS X mappa berendezkedéséről olvashatsz. Ez a cikkáradat nem helyettesíti a saját tapasztalatot. Ha éppen nincs olyan Maced, amin kipróbálhatnád az OS X-et, akkor nyugodt szívvel ajánlom a MacAcademia OS X alaptanfolyamát, ahol „idegenvezetéssel” kísérletezhetsz a Jaguár megszélesítésével.

AZ ELSŐ RANDEVŰ A MAC OS X-ZEL

(Az X-t nem iksznek, hanem tíznek kell ejteni, eszerint illene ragozni is...) Amikor először találkozol (ez remélem, már megtörtént) a Mac OS X-zel, akkor úgy tűnhet, hogy a régi op. rendszer feltuníngolt látványa az egyetlen újdonság. Ámbár hiányzik a mosolygó Mac-logó (*Ikonevő Jaguár – szeptemberi szám, 8. oldal*), de az operációs rendszer töltődését jelentő csik ugyanúgy megjelent. Az első gyanús jel, hogy a képernyő alján indítás közben nem jelent meg egy-két-sok sorban a rendszer kiegészítéséről tájékoztató bővítmény ikonhalmoz.

A következő lépés attól függ, hogy egyedül használod-e a Macet, vagy osztozol raj-

ta. az előbbi esetben – feltételezve a sikeres telepítést – már meg is érkezett a szép új kék világba. Ha többen osztoztok a gépen, akkor a képen látható bejelentkezés párbeszédablak jelenik meg, itt kell kiválasztanod azt a nevet, amihez ismered a jelszót. Ezt begépelved jutsz be a Mac OS X-be.

Az első sóhaj az elismerésé, hiába hallottál, olvastál róla, a látvány út. A második a merevlemez mappáinak neve láttán hagyja majd el tested, és nagyjából a „*Ki találta ki ezeket az elnevezéseket és minek?*” gondolattal egyenértékű. Ez a sóhaj meg is marad, mivel nincs más út, meg kell barátkoznod a Mac OS X mapparendjével – erről később lesz szó. Ha összessimerkedtél, akkor a nehezen túl is vagy.

Visszatérve az első sóhajra, a képernyőn látható elemek a Mac OS-ból vagy Windows-ból ismert elemek grafikailag feljavított változatai. Noha mind ismerősek, azért – és az újonnan jött felhasználók kedvéért – vegyük sorra őket!

Lemezikon

A Mac által érzékelt lemezek külön ikonként jelennek meg. A számítástechnikailag képzetebbek tudják, hogy más a logikai és más a fizikai merevlemez. A fizikai az egyszerűbb, mert – szó szerint – kézzel fogható. A logikai merevlemez kötetnek (volume) is szokták nevezni. Ez megegyezhet a fizikai lemezzel. Ha a fizikai lemezt particionálják, azaz részekre osztják, akkor egy fizikai lemez több logikai lemezt tartalmaz. Erre példa, ha a gépben lévő egyetlen merevlemezben külön partióra, logikai lemeze, kötetre teszed a rendszert, és egy másikra – a fizikai lemez fennmaradó részére – a munkád során keletkező doksikat. Miért jó a particionálás? Megfelelő hozzáférési jogosultságok megadása esetén védi az illetéktelen vagy szándékolatlan hozzáféréstől az adatokat, programokat.

A Mac OS X ikonjai érezhetően nagyobbak a megszokottnál. Miért növelte meg

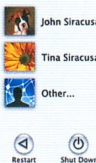
méretüket az Apple? Két okból. Egyrészt az eltelt huszon-harminc év alatt megnőtt a monitorok felbontása (1984 januárjában bemutatott Macintosh 128k gépnek 9 inches monitorja volt, 512 x 384 pixel felbontással, a 2002 márciusa óta árusított Apple Cinema HD Display 23 inches – 256 százalékos növekedés –, és 1920 x 1200 pixele felbontásra képes – ez meg 1172 százalék plusz), így az ikonok egyre kisebbek lettek, néha csak emlékszel a helyük alapján arra, hogy kit vagy mit takarnak.

Másfelől az Apple úgy véli, grafikai remekművet alkotott. Természetesen az OS X alatt állítható az ikonok nagysága is, erről később szól e cikk (vagy a folytatása).

A Desktolon – az Asztalon – találsz majd egy „Desktop (Mac OS 9)” mappát is. A mappa létrejöttét és fennmaradását annak köszönheti, hogy egyre ritkábban, de át-átváltás Mac OS 9-re. A nevezett mappa a régi operációs rendszer futtatása során az Asztalra kitett dolgaidat tárolja. Ha biztos vagy magadban, akkor OS X alatt is kidobálhatod a felesleges elemeket erről az „örege” asztalról.

Dock

Ez az áttetsző, izgó-mozgó ikonkartó a helye a gyakran futtatott és futó programoknak, használt mappáknak és fájloknak. A Dock felépítése könnyen megrhethető. A programok kerülnek a bal oldalra, minden másnak – mappáknak, fájloknak, lemezeknek – a jobb oldalra a helyük. A legegyszerűbben úgy adhatás a Dockhoz új elemet, hogy ráhúzod az ikont. Az ikonok sorrendjét is a szokott módon változtathatod, megfogod az egérrel az elmozdítandó ikont, és a kívánt helyre viszed. A nem kívánt ikon eltávolítása sem ördögösség, egérrel megfogod, és a Dockon kívülre húzod. Itt jutalmul élvezheted a Mac OS X ikoneltűnési animációját is – hang- és látványeffekt –, amikor elengeded az egér gombját és az elemet. (Az éppen fu-



A Mac OS X-et úgy tervezték, hogy több felhasználót is ki tudjon szolgálni, és mindegyiküknek módja legyen a saját arcára és munkájához alakítani a számítógépet. A képen a bejelentkezési párbeszédablakot látod. Kattints a nevedre!

Ha beírtad a jelszavad, amely pontokként jelenik meg, akkor üss egy Entert, vagy kattints a kéken pulzáló Log In ikonra! (A Gonosz Almalap található olyan felhasználóval, aki a „Mi a jelszavad?” kérdésre „Öt gomboc” választ adott.)

Ha mellégépteltél, akkor a párbeszédablak megrázkódit, és újrázásra biztat.

tó program ikonjával ezt persze nem tudod megtenni – így nem zárhatsz be programot.)

Ha a Dockban lévő elemre egyszer rákattintasz, akkor ha az program, futni kezd, ha mappa, akkor megnyílik. Az aktivizált elem alatt kis fekete háromszög jelenik meg, mutatván, hogy az ikon jelképezte bármilyen használatban van.

Minden bealagolt ikonhoz kis menü is tartozik. Egy mappa esetén például megmutatja, mi van a belsejében. A menü előcsalogatásához vidd az egeret az ikonra, és tartsd lenyomva az egér gombját, vagy Control-klikkelj rá, ha kétgombos egeret használsz, akkor bal-klikkelj! Mivel az OS X egyik kulcsleme a Dock, az Apple gondoskodott arról, hogy hónapokig kísérletezhess a neked legkedvesebb beállításával – a Dock szinte minden porcikája átszabható. Megváltoztathatod a méretét, a helyét, de akár el is rejtheted. Ennek részleteibe is később lesz leírva (talán decemberben).

Alma menü

Az Alma menü, amely minden Mac-felhasználó számára a kezdetet jelentette – hiszen itt „fért hozzá a géphez” –, jelentősen megváltozott, a Macre vonatkozó parancsok gyűjtőhelyévé vált. Ide került át a Sleep – Altatás: a gép lemegey alfába, amíg fel nem ébreszti gazdáját –, a Restart és a Shut Down parancs is.

Itt található az egykori Control Panels reinkarnációja System Preferences néven, a Recent Items (éppen vagy legutoljára használt dokumentumok, szerverek és szoftverek listája) és a gép III/III-as ügynöke, az About This Mac parancs is.

Ide került – a fentebb vázolt filozófiának megfelelően – a Dock, a Location és a Log Out parancs is. Ezekről – már jeleznem se kellene – később szól a cikk vagy folytatása: ezt a gondolatot mostantól a „(majd)” jelenti. A (majd) attól függ, hogy az adott Almalapban hány oldal jut Mac OS X-re, és meddig jut a forrásfeldolgozás. A lényeg az, hogy az Alma menü mostantól nem bővíthető saját utasításokkal, elemekkel. A

Mac OS X alatt ez a menü nem változtatható, a Föld összes Mac OS X-e ugyanazokat az elemeket tartalmazza.

Menüsör

(Itt most ne Vanek úrra gondolj, aki a főpíccerrel bezárán mindent kihoztatott magának – az Rejtő.). Az új betűn kívül – Lucida Grande – a menüsör a megszokott módon működik. Néhány kivétel azért itt is akad.

Az első, amit észreveszel, hogy a menü áttetsző, azaz hiába gördül le, nem takarja el a mögötte lévő bármit, mivel valamennyire áttetsző. Ez inkább látványelem, ami a Mac OS X grafikus képességét villogtatja, gyakorlati haszna elenyésző, sőt, egyesek a menük rosszabb olvashatóságára is panaszkodnak.

A legördült menü legördült marad. A régi operációs rendszerben a kiválasztott menü negyed perc után bezáródott, ha tétlen voltál. Ennek magyarzata egyszerű, ha kiválasztottál egy menüt, akkor a Mac minden munkával felhagyott, hátradtól, és rád várt. A Mac OS X – amint azt az októberi számban elolvashattad (de fent van a www.almalap.hu alatt is) – multithreades. (Igen, a tudás anyjának ismétlése.) Ez lehetővé teszi, hogy a Mac teljes erővel dolgozzon a háttérben, amíg te a legördült, áttetsző menü feldolgozásával foglalkoztatod szürkeálmányodat. A menü legördülve marad mindaddig, amíg az egérrel nem kattintasz, vagy nem nyomsz meg egy billentyűt, vagy nem veszel egy másik Macet (de akkor is csak bánatában).

A menüsör első ránézésre is sejteti, hogy némi átszervezés történt. Bármelyik programot is indítod el, az első parancs nem a jól megszokott File menüé. Az eddig a menüsör bal szélére szorult Application menü most az első – balról. Ha elfelejtetted, éppen melyik programot használod, akkor ez a vastagon szedett menüpont segít. Ha rákattintasz, akkor a legördülő menüben megtalálod az About ... parancsot: melyik program melyik verzióját használod, a Preferencecent (a program alapbeállításai és azok módosítá-

sa), a Quitet (programból kilépés), a Hide Otherst (rejtse el a többi programot, hogy tisztán lássam azt, amivel foglalkoznék) és a Show Allt (mindent látni akarok) is. A Mac OS X újdonsága, hogy az éppen aktuális program elrejtésére billentyűkombinációt kínál, ez az **⌘ + H**.

Az Application menüben az applikációra, szoftverre, programra, utilityre vonatkozó parancsokat gyűjtötte össze a fejlesztőgárda. A File menüben – ez a következő – az állományokkal, fájlokkal, dokumentumokkal kapcsolatos parancsok találhatóak – logikus, nem? Az Edit menü megmaradt a cut-copy-paste helyének. Az utolsó menü mindig a Help. Ez nem változott, ahogy eddig, úgy ezután is webböngészőként nyílik meg a segítség.

A Mac történetében először érhető el minden parancs a billentyűzetről is, azért az egeret csak akkor dobod el, ha cirkszban szeretnél fellépni!

ABLAKOK TISZTÍTÁS, NYITÁS ÉS ZÁRÁS

A Mac OS X vizuális tervezésekor az Apple egyik fő célkitűzés volt, hogy rendet vigyon a képernyőn buja növényzet módjára vegetáló és szaporodó ablakok közt. Mindenki számára ismerős jelenség, hogy a munka megkezdését követő ötödik-hatodik órában átláthatatlan ablakkösz lepeli a monitorát. (Magamból indulok ki. (1) Fut az Explorerben a Sztkai angol-magyar szótára, (2) közben épp egy PDF doksit töltök le, tehát a Download Manager sem pihen, (3) a cikket Wordben írom, (4) közben tízpercenként jönnek a levelek az Outlookban, (5-7) a PDF + Print könyv tördeléséhez nyitva van három gép merevlemezre fájlok másolásához, szinkronizálásához, (8) a képernyőről lopott képek a System kötetbe kerülnek, ahonnan a (9) Photoshoppal dolgozom fel őket. (10) Előfizetés okán nyitott még a FileMaker. (11) Elfelejtettem a kalkulátort, mert kicsi. Csoda, hogy egymást kitakaró téglalapok miatt az iMac képernyője kevésnek tűnik? A Mac OS X rendet ígér.

Mac OS X, az alapok

4 órás tanfolyam a MacAcadémián (6000 Ft + áfa)

További információk az Interneten: www.macacademia.hu, e-mailen: mail@macacademia.hu, telefonon: 06-30-919-1965



Címsor

A címsor (Title Bar) nem csak díszítő elem. Egyfelől megmutatja, hogy melyik az aktív ablak – erősebb felirat, élő gombok. Másfelől ezt megfogva – egeret ráhúzod, és lenyomva tartod az eger gombját – tudod az ablakot mozgatni, a régi operációs rendszerben az ablakot keretező vonalanként fogva is meg tudtad ragadni és mozgatni az ablakot.

A Mac OS 9-hez hasonlóan az Alma lenyomása mellett az inaktív ablakokat is át-helyezheted. A Mac OS X tovább lépett, az Alma lenyomása mellett minden aktív ablakon végezhető feladat végrehajtható inaktív ablakon is, ehhez csak az szükséges, hogy az inaktív ablak címsorának apró szeltekje látható legyen. Mi több, szöveget is másolhatsz így egyszerűen anélkül, hogy az ablakok állapota módosulna. A Cocoa programok minden Alma-kattintás lehetőséggel bírnak (*majd*), amíg a Karbonizált programoknál el kell találni a címsort. Ha OS X alatt Alma-klikkel bezársz egy inaktív, másik alkalmazáshoz tartozó ablakot, akkor nem esel ki a használt programból.

Ha a Mac OS 9-ben kétszer kattintottál az ablak címsorára, akkor az ablak „felgördült”, csak a címsor maradt látható. Az OS X-ben a kétszeres kattintás hatására az ablak alábukik a Dockba.

Az Option gomb lenyomása pedig a műveletet az összes nyitott ablakra vonatkoztatja. Ha például az Option lenyomva kattintasz bármely címsorra, akkor az összes nyitott ablak aláhull a Dockba, lenyűgöző látvány!

Piros: zár, sárga: kicsinyít, zöld: nagyít
Amikor az egerrel rácsusszansz az aktív ablak bal felső sarkában lévő színes gombokra (ezek látszanak a szerkesztők háromnegyedében felhorgadt oklevéllel díjazott villamosmérnöki múltja, és le-LED-ezte a látványt), akkor a gombok belsejében – balról jobbra haladva – „x”, „-” és „+” jel tűnik elő. Állítólag erre a színérzékelésükben kihívásokkal küzdők megsegítésére volt szükség, ők nem képesek a piros, a sárga és a zöld színek érzékelésére. Ez a magyarázat legendateremtő, mivel az említett kihívásokkal küzdők a gombok pozíciójából pontosan tudják, melyik mire szolgál, különben a közlekedési lámpa is megoldhatatlan feladat lenne számukra.

Az igazi szépségeit a (*majd*) Graphite mód jelenti, ekkor a színes képernyőn is három egyformán szürke gomb – led – látható. A



Ha az Alma gombot lenyomva kattintasz a címsorra, akkor – ahogy eddig is – meglátod a dokumentum, mappa elérési útvonalát, mappahierarchiáját. Ha az Option lenyomva választasz a listából, akkor az első ablakot nem zárja be a gép a kiválasztott megnyitósakor. Ez nem csak a Mac OS X mappák esetében működik, hanem sok OS X alatt futó program is ismeri, de a Mac OS 9 használói is találkoztak már vele. A billentyűzetkombináció szerelmesei az Alma + nyílak használatával mozoghatnak az ablakok között.

ledék – gombok – jeleznek, ha adott művelet végrehajtható az ablakon. Például, ha egy háttérben lévő ablak bezárható, ahogy ezt kicsivel korábban megmutattam, akkor a megfelelő gomb jelzi ezt.

A legfontosabb ablakkellék a bal szélső, csepp alakú, vörös gomb. Erre kattintva az ablak eltűnik. Amikor szerkesztesz egy dokumentumot, akkor a piros gomb közepén kis pont látszik. Ez azt jelenti, hogy a dokumentumod még nincs elmentve. Ha save-elsz, a pont eltűnik.

A piros gombra kattintással egyenértékű az **⌘ + W** (w, mint window) billentyűparancs, ezt jó lesz emlékeztetned vérsni. Ha a képernyődet a számtalan ablak beborítja, akkor – hacsak nem megtett egérkilométerre fizetnek – egyszerűbb bal kezéd szaporá mozdulatával bezárni őket.

A legutóbb program azonosan reagál, ha az **⌘ + W** mellett az Optiont is lenyomva tartod: jellemzően becukkják az összes ablakot. Ez talán a Finder esetében bizonyulhat a leghasznosabbnak, amikor keresel egy doksit, akkor a siker pillanatában nyolc-tíz ablak is nyitva lehet a képernyőn, viszont már egyikre sem lesz szükséged. Az Optiont lenyomva kattints a piros gombra, vagy nyomd le az Option + **⌘ + W** billentyűkombinációt, és mindegyik ablakot bezárod.

Az Option trükkkel csak adott alkalmazás összes ablakát zárod be, azaz mind a száz-huszhozám Photoshop képet, de egyetlen sem az Explorer ablakok közül.

Ha a piros gombocská helyett a sárgára kattintál, akkor látványos hangeffektus mellett az ablak a Dock jobb szélébe kigyózik le, ahol ikon alakot ölt. Az ablak nem tűnt el, és nem is zártad be. Csupán elrak-

tad munkád útjából, és most polcon ül (na jó, Dockban csücsül), és vár. Ha szükséged van rá, klikkelj a Dockban lévő ikonra.

Ha gyors vagy, mint a villám, akkor ne hagyj, hogy a sárga led keresése idődet rabolja, kattints bárhol kettőt a címsorra! Ha ez is fárasztana, akkor maradj az **⌘ + M** billentyűkombináció. A minimalizálás egyszerű végrehajtható egy alkalmazás összes ablakán is, elég az Option gombot is lenyomni. Sajnos nem lehet a dockosított ablakokat egy mozdulattal visszaállítani!

A Mac OS X tüzes grafikai képességét jellemzi, hogy aszerint képes változtatni a menü parancsot, amint lenyomtasz olyan billentyűt, ami befolyásolja azt. Például nyiss meg pár ablakot – a Finderben! Kattints a Window menüre! Figyelj a Minimize Window parancsra! Ha ekkor lenyomod az Option billentyűt, akkor a parancsot lecseréli a Minimize All Windows parancsra, és a billentyűmegfelelő is Option + **⌘ + M**-re változik.

DZSINNGYORSÍTÓ

Az Apple külön névre keresztelte el azt a látványt, amikor egy ablak a Dock részévé válik, kigyózza méretet váltva belemoлиk a képernyő alján lévő tartószámba. Ez a Dzsinn. Nevét pontosan az Ali Baba fényestette lépésmód előbukkanó és visszagyűrűző dzsinnről nyerte. Persze minden csoda három napig tart, erre a vidám animációra is jól rá lehet unni. Pláne Optionnel!

Amikor Steve Jobs bemutatta az Os X-et, egyik kedvenc mutatványa volt a lassítva dockolódozó ablak. Hogyan csinálta? Kattints a sárga gombra úgy, hogy közben nyomd a Shiftet is, ez az összezsugorodási sebességet a negyedére csökkenti. A Control és Shift együttes megnyomásával nyolcadára csökkenthető a sebesség – mond le esti programodat! Ezek a kombinációk az ellenkező irányban is működnek, amikor a Dockban lévő ikonra kattintva visszaállítod annak eredeti méretét. Természetesen gyorsítani is lehet az animációt, ám ehhez nem kell semmilyen billentyűtrükköt ismerni. Az összezsugorodás stílusa cserélendő le. Ehhez kattints az Alma / Dock / Dock Preferencesre! A Minimize using menüben válassz ki a Scale Effectet, és zárd be a párbeszédablakot! A gyorsabb dockosítás a kevésbé látványos grafika következménye, ez a processzort is kevésbé terheli.

A harmadik, a zöld gomb akkorára nagyjítja fel az ablakot, hogy az összes benne lévő elem láthatóvá váljon. Ha ehhez nagyobb monitorra lenne szükség, akkor – sajnos nem rohan el a megfelelő képernyőért, de – megpróbálja a lehető legtöbb elemet megmutatni. Ha ismét rákattintasz a zöld gombra, akkor visszakapod az ablak eredeti méretét. Itt nem működik az optionós játék, azaz nem lesz az összes ablak maximális méretű, de a Mac OS X legtöbb programja az elvártnak megfelelően értelmezi az Option parancsot.

Folder Proxy ikon

Minden Finder ablak közepén, a címsorban, a mappa neve mellett kis ikon mutatja, hogy honnan – másik mappából vagy merevlemezeről – nyitottad meg az ablakot. Ennél az ikonnál fogva az egész mappát mozgathatod, átmásolhatod egy másik mappába, másik merevlemezre, lehúzhatod a Dockba, vagy kidobhatod a kukába anélkül, hogy előtte be kellene zárnod, és egyel visszább lépned. Az ikonra kattintás után ne mozdítsd az egereid addig, amíg az ikon el nem sötétül. Még a Mac OS X-nek is időre van szüksége egyes feladatok elvégzéséhez.

Noha a mappa ikonja akkor is a Dockba kerül, ha lekcisinyíted (sárga gombocskára), és akkor is, ha az előbb említett módon dokkosított a mappát, mégsem ugyanaz a végeredmény. Amíg sárga gombocskára kattintva a mappa átmenetileg lesz a Dock lakója – amíg újra rá nem kattintasz –, addig a mappa ikon Dockba húzása megfelel a régi op. rendszer alias képzési metodásának.

A FINDER

A Mac OS X számos újítást mutat fel, ezek közül akarva-akaratlanul leggyakrabban a Finderrel történetekkel találkozol. A régi operációs rendszernél minden alkalommal új mappát nyitottál, amikor egy mappáikonra rákattintottál – oké, voltak technikák, hogy ne borítsd be a mappák tenge-

re. A Mac OS X szakít ezzel a nemkívánatos jelenséggel. Ha duplán kattintasz egy mappára, akkor a régi bezáródik, és a kiválasztott megnyílik. Ha vissza akarsz lépni, akkor a Finder ikonsorában lévő Back gombra kattintás! Persze, most is van alternatív megoldás, a Go menü Back parancsa, vagy az \mathbb{H} + nyitó szögletes zárójel, vagy \mathbb{H} + felfelé nyíl ugyanúgy visszavisz az előző mappához.

Ez az újdonság kellemes, de némi nehézséget okoz, ha két mappa tartalmát szeretnéd összehasonlítani. Ehhez egy időben kellene a két mappát látni. Nyiss hát még egyet a File / New Finder Window parancssal vagy az Alma billentyű lenyomva tartása mellett duplán kattintva a mappa vagy lemez ikonjára, vagy duplán kattintás az Asztalon lévő mappára vagy lemezikonra, vagy váltás az Old Finder Mode-ra (Régi Finder – OFM). A File / New Finder Window alapbeállításban a Computer ablakát mutat-

EGY A MAPPA

Ha figyelmesen olvasod ezt a fejezetet, akkor érdekes és hasznos ötleted támadhat. A File / New Finder Window parancssal új, mindentől független ablakot nyithatsz. Ha belegondolsz, semmi sem akadályozhat meg abban, hogy nyiss egy harmadik, negyedik és sokadik ablakot, amelyben ugyanazon mappa tartalma látható. Természetesen mód van arra, hogy mindegyik mappában más és más módon és sorrendben találj a fájlokat.

ja. A Finder / Preferences menüben kattintás a Home gombra. Ettől kezdve a Home mappa (*majd*) lesz az indulásért mutató.

A Régi Finder (OFM) nem az Apple által kultivált szakkifejezés, ámbar lehetne. Minden Finder ablak jobb felső sarkában található egy centi hosszú zselés fogkrémre emlékeztető gombot. Erre kattintva jutsz az OFM-be. Persze billentyűzetről is megteheted ezt, \mathbb{H} + B a kulcs.

Az OFM aktiválásakor eltűnik a Finder eszközsora, ez megnyugvást okoz a Mac régi arculatáért rajongóknak. A másik nagy dobás, hogy az OFM-ben ismét a megszokott módon működik a mappán végrehajtott duplakattintás, új ablakban jelenik meg a kiválasztott mappa tartalma. Ha mégis vissza akarsz térni az OFM-ből, akkor kattintás újra a Disclosure (elárulás, közlés, közzététel) gombra, vagy nyomd le az \mathbb{H} + B billentyűket!

Más alkalmazásokban is találkozhatsz ezzel a gombbal, hatása megegyezik az itt tapasztalttal, eltünteti, illetve visszaállítja az adott program eszközsávját.

Csúszkapad, csak neked: scrollbar.

Az alkalmazások bármelyik dokumentumában automatikusan megjelenik a vízszintes vagy függőleges csúszkapad, ha a mutatni kívánt dokumentum nem fér az ablakába. Persze ez alól is van kivétel, hadd említse meg az Almalap a nagyon designos weblap tervezőjét, aki letiltja a csúszkák használatát, majd készít egy állított 23 inches monitorban sem megjeleníthető oldalt. Persze, ekkor sincs minden veszve, a webloldal szövegét kijelölve megeshet, hogy lejutsz az oldal aljára – ám az ilyen nem érdemli meg.

Ha arra gondolsz, hogy csúszkaügyben nincs mit újítani, akkor tévedtél, az Apple-nek sikerült. A System Preferences (*majd*) General részében beállítható a „Jump to here!”, azaz „Pattanj már ide!” módot. Miért jó ez? Eddig, ha olyan helyre kattintottál a csúszkapadon, amelyet nem töltött ki a kékes zselé, akkor a kép az adott irányban egy képernyőnyit ugrott. Ha például hosszú doksi írsz, akkor az elejére számtalan ilyen úrrással juthatsz el (innen például 12 ugrás a doksi eleje). Bekapcsolva a Pattanj már ide! szolgáltatást, akár egy kattintással a dokumentum elejére juthatnál.

Amilyen az élet, hol az egyik, hol a másik megoldás lenne jó, mit lehet tenni. Termé-

Mac OS X, az alapok

4 órás tanfolyam a MacAcadémián (6000 Ft + áfa)

További információk az Interneten: www.macacademia.hu, e-mailen: mail@macacademia.hu, telefonon: 06-30-919-1965





zsetesen itt a váráslatos Option billentyű, amelyet alkalmazva az általánosan beállított elentetés módon működik a csúszkapad.

A felhasználó igényes. Miért kell nekem cikkakban mozogni, ha a bal felső sarokból szeretnék a jobb alsóba lejutni? Tényleg, miért is? Told az egeret a Finder ablakba, tartsd lenyomva az **⌘** + Option, és ekkor oda rángatod az ablaktartalmat, ahová akard. Wow! Igaz, ez lista nézetben nem működik.

Nézetek: ikon, lista és oszlop

A mappák és fájlok három módon jeleníthetők meg az ablakban, az ismert ikon és lista, valamint az új oszlop nézetben. Minden ablak megjegyzi nézetét. A nézetek közt az eszközsor megfelelő gombjára kattintva választhat. Ha elrejtetted az eszközsort, akkor a View menüben módosíthatod a nézetet.

Az ikon nézetben kis kép jelképezi az adott elemet – mappát vagy fájlt –, a fájl neve az ikon alatt próbál megjelenni, ha van elég hely. Az ikon színes pixelekből felépülő képe a Macintosh-lét egyik legfontosabb eleme – talán ezért is nevezték el ikonnak. Ahogy a Mac OS 9-ben, úgy az OS X-ben is gyorsan megtalálod a kívánt elemet, ha elkezdted begépelni a nevét – a karakteregyezésnek megfelelően változik a kijelölés. A tabulátor billentyűvel ugrálhatsz az azonos névvezető elemek között.

A Macintosh két ikonméretet ismert, a hangányit meg a nagyot a maga 32 x 32 pixelével. A Mac OS X agyonajnározott grafikai képessége tetszés szerinti ikonméret megjelenítését teszi lehetővé. A lépték pixelről pixelre változtatható, a grafika mégsem lesz rászeres – saját ikon esetén persze megeshet. Eltérő ikonméret bármely ablakhoz megadható.

Ha előttd a Mac OS X, akkor ki is próbálhatod az ikon átméretését. Válassz ki egy mappát, tedd ikonmató módba! A View menüben kattints a Show View Optionsra – vagy nyomd meg az **⌘** + J billentyűkombinációt –, és a felpatnó ablakban máris átméretézheted az ikonok nagyságát, amit persze az op. rendszer azonnal meg is mutat!

Mekkora az ablakban látható mappa? A régi Mac OS-ben erre a kérdésre ott volt a címsor alatt a válasz. Az új OS X azonban csak az egész merevlemezre vonatkozó információt adja meg. Ahhoz, hogy a kijelzett mappáról megtudj, mekkora, válaszold ki a File menü Info parancsát! Ha nem volt

egyetlen ikon sem kijelölve, akkor megtudod a mappa méretét.

Munkánk során mindannyian raktunk már ki ikont az Asztralra, hogy el ne felejtsétek, meg hogy gyorsan megtaláljam, vagy ennél vadabb vagy logikusabb magyarázattal – nem is szólvá azokról, akiknek valamilyen rejtélyes okból kifolyólag az Asztral vált az alapértelmezett munkamappájukká. Az ikonok igyekeztek egy láthatatlan rácsháóra telepedni. A Mac OS X-ben sincs ez más-ként, a rácsra ültetésnek számos fortélyá létezik. Ha kiválasztottad a felülteendő ikont vagy ikonokat, nyomd le az Alma billentyűt, és mozogsd meg az egerrel a kiválasztottakat!

Az összes ikont az ismert módon, a View menü Clean Up (nagytakarítás) parancsával rendezheted.

Ha a View Optionsben kiválasztod, hogy az ikonok mi – név, módosítás időpontja, létrehozás időpontja, méret vagy típus – szerint legyenek rendezettek, automatikusan rászorítod a géped, hogy rendbe tegye az ikonokat – hiába próbáld az ablak bármelyik elemét elmozdítani új pozícióba, a Mac azonnal – parancsodnak megfelelően – visszarendezi az eredeti állapotot.

A View Options ablakból csak egy van, ha megjelent a képernyőn, akkor nem csak annak az ablaknak adhatod meg egyedi beállításait, amelyik aktív volt, amikor elővárásoltad ezt a menüt, hanem bármelyik másik láthatónak is. Ha ráklickeelsz egy inaktív ablakra, akkor a View Options panelnek annak beállításai jelennek meg, és válkód módosíthatóvá.

A lista nézetet inkább a real végzettségűek kedvelik, akik akkor nyugodtak, ha a képernyőt beborítják – általában közömbös információit hordozó – számsorok. A listanézet a fájl névén kívül megmutatja a fájl méretét, típusát, az utolsó módosítás időpontját – az ablak szélességétől függően. Természetesen ebben a nézetben is minden átfomálható, az oszlopok felcserélhetőek és elrejtethetők, szélességük megváltoztatható.

A listarajongók általában ábecében szeretik látni a fájlokat, ám néha hasznos a legutolsó módosítás szerinti lista is. Azt, hogy melyik oszlop szerint legyenek az adatok rendezettek, az oszlop nevére kattintva választhatod ki – a rendezőoszlop neve kéken fluoreszkál. A név jobb oldalán kis háromszög jelzi a sorba rendezés irányát, a-tól z-ig vagy z-től a-ig. A rendezés irányát úgy tudod megfordítani, hogy ismét a már kiválasztott oszlopnévre kattin-

tasz. A kis háromszöget az Apple „közöttélteli háromszög”-nek nevezi.

Hasonló háromszög mutatja a fastruktúrában a kibontható ágakat is. És most egy trükk, miként lehet egy fájl az ablakban mutatott mappába átmogatni az ablakban látható mappa kibontott almappájából. Fogd meg az egerrel a mozgatandó fájlt, és húzd fel egészen az oszlop tetejére, oda, ahol a „Name” szerepel. Amint elengeded, a fájl átkerül az almappából a mappába.

A lista nézet külalakjának és tartalmának befolyásolása szintén a View menü Show View Options parancsának kiadásával tehető meg. A legtöbbben a következők három

HÁROMSZÖGELÉS

A listanézet háromszögekkel foglalkozó kutatási csoportja az alábbi trükköket tárta fel.

Ha az Option lenyomása mellett kattintasz rá egy bezárt háromszögre, akkor nem csak a kiválasztott mappát, hanem annak összes almappáját kinyitod – sőt, az almappák almappáit is. Ez adott esetben jelentősen megönelv a lista hosszát. A fastruktúrán felültek számára ez az adott ág teljes kibontását jelenti.

A billentyűzetben hívók számára a bal és jobb nyíl felel meg a háromszög lenyitásának és bezárásának. Természetesen itt is él a nyílak és az Option kombinációja.

Összevíssa kattogtattad a digitális kamerád, a képeket a Digitfoto mappába, majd a rend érdekében annak számos almappájába raktad szét. Ma arra ébredtél, hogy tudni szeretnéd, hány kép is van a merevlemezded Digitfoto mappájában. Hamar rájössz, hogy tovább kellett volna aludnod, hátha szebbet álmodsz. De ha már erre ébredtél, ess neki a billentyűzetnek! Az Option + **⌘** + H-val eljutsz a Home (majd) könyvtáradhoz, a fotódat tartalmazó mappához a „D” lenyomására ugrik a Mac, kinyitni az **⌘** + O-val vagy az **⌘** + lefelé nyíllal tudod. Az **⌘** + A-val kiválasztod az összes elemét a mappának. Az Option + jobbra nyíl megnyomásával megnyitod az összes almappa összes almappáját. Az állapot sorban – a címsor alatt – megjelenő szám a Digitfoto mappában lévő állományok száma. Örömbenben az Option + balra nyíllal bezárod az összes kinyitott mappát.

adat kijelzésére vágnak a fájl nevén túl: az utolsó módosítás, a méret és a típus.

A mappák esetében megtevesztő lehet az utolsó módosítás dátuma. Sokan úgy vélik, hogy ennek meg kell egyeznie a mappán belüli legutolsó módosítás dátumával, azaz ha most elmentesz egy fájlt, akkor az azt tartalmazó mappa utolsó módosítása is ezzel a mentéssel esett meg. Hát nem. A mappa utolsó módosítási dátuma az az időpont, amikor a mappába utoljára fájl tétellel be vagy vettél ki. A mappán belüli fájlok mentése és olvasása nem befolyásolja a mappa utolsó módosítási időpontját.

A létrehozás dátuma, méret és típus elnevezések magukért beszélnek. Verzió alatt az Apple az adott program verziószámát érti, a mappáknak és dokumentumoknak nincs verziószáma. A megjegyzés (comments) oszlopban a File menü Show Info parancsának kiadását követően megjelenő ablakban megadott jegyzet szövegének első sora jelenik meg. Nem ezért szeretem meg az OS X-et.

A View Options párbeszédablakban a „Calculate all sizes” („Számold ki minden méretet!”) beikszelésével veheted rá a Macet, hogy összeítse és megjelenítse a mappák méretét is. Ez is egy azon apróságok közül, amire a Microsoft nem képes. Persze a jó munkához idő kell, és a mappák tartalmazta fájlok – és további mappák és azok fájljainak – összegzése munka, így a Mac ellesz egy darabig. A régi op. rendszerben a művelet kellemesen leterhelte a processzort, időt véve el a kalkulálás alatt használandó alkalmazásod elől, sőt. A Mac OS X, mint azt te is tudod – ha másnonnan nem, hát az előző cikkből –, multi-threades, így lassulásra ne számíts, egyetlen dolog lassulhat, az pedig a háttérben történő mappaméret-kalkuláció.

Egy dolog viszont zavaró lehet, ha méret szerinti megjelenítést választottál. A kalkuláció kezdetekor a mappák mérete ismeretlen, így a lista egyik végén helyezkednek el. Amint kikalkulálta a Mac egy mappa méretét, az a helyére ugrik, a lista újra sorba rendeződik.

A rendszer felhasználóbarát voltának és grafikus képességének dicséretére akkor támad újabb lehetőség, amikor valamelyik dátumot tartalmazó oszlop szélességét változtathatod. A Mac lépésről lépésre igazítja a helyhez a megjelenítendő időpontot, így jut el a „Saturday, October 3, 1964, 3:33 PM”-tól a „Sat, Oct 3, 1964, 3:33 PM”-en és a „3/10/64, 3:33 PM”-en át a „3/10/64”-ig.

Ha más oszlopot keskenyítesz le annyira, hogy már nem fér ki a szöveg, akkor a Mac OS X a szöveg közepét cseréli le három pöttyre. A régi OS a szöveg végét vágta le, így a „Levél főnökömmek”, a „Levél barát-nőmmek” és a „Levél Almalapnak” egyaránt „Levél ...”-lé vált, ami okozhatott némi gubancot. Most viszont, ha a fájlt „Madonna – Az emberiség leghatékonyabb zenéje depresszió, pattanás és migrén ellen” néven mentetted el – igen, lehet ilyen hosszú nevet adni egy fájlnak OS X alatt –, akkor a szűk oszlopban a „Madonna ... ellen” jelenhet meg.

Nem kell képernyőszélessé húznod az oszlopot ahhoz, hogy el tudd olvasni a rövidített fájlnevet. Vidd az egeret a fájlnev fölé, de ne kattints rá. Pár másodpercen belül sárga háttérű ablakban megjelenik a teljes szöveg. Ha túrelmetlen vagy, akkor nyomd le az Option gombot, és mozdítsd meg az egeret. Amint a fájlnev fölé ér az egér, egyből felpattan a mindent megmutató kisbetűs ablak.

Az Apple úgy döntött – hacsak a cikk megjelenéséig nem gondolja meg magát –, hogy nincs szükség a felpattanó ablakokra, a maguktól kinyíló mappákra.

Az oszlop nézet a Finder igazí újdonsága, ami elsőre az ikon és lista nézet egy-fajta elegyének tűnik, ám tapasztalatból írom, nagyon hamar megbarátkozol vele. Itt egy kis kitérő következik faszervezet ügyben. A macs a kiindulópont, hiszen minden a gépben van. Ezért ezt szokás gyökérfájként vagy alapmappának nevezni. Ha egy A0-s papíron felül, középre felírod a gép nevét, akkor családfeként ki-

bontva berajzolhatod, hogy melyik mappa melyik másinak gyermeke stb. Ha fejére állítod az írkát, akkor úgy néz ki a dolog – azonkivül, hogy kaotikus –, mint egy fa. A fának vannak ágai, amelyek megjelenítettek – ez a fa ágának kibontása.

Az oszlop nézet címsora alatt találod az eszközsort, alatta több táblát látsz egymás mellett – oszlopokkal elválasztva. Kezdetben a bal szélső táblában van csak adat, mégpedig a merevlemezed nevét olvashatod ott. A Network ikonra kattintva a hálózaton fellelhető többi géphez férsz hozzá. Ha rákattintasz a merevlemez ikonra, akkor balról a második táblán megjelennek a mappák (a fasttrackra első szintje.)

Minden mappára kattintással a töle egygyel jobbra lévő táblán megjelennek a mappában lévő állományok: mappák és fájlok. A táblasor dinamikusan bővül és szűkül attól függően, milyen mélyen járklasz. Ha egy fájl választasz ki, akkor a jobb szélső táblában a fájl adatai jelennek meg. Ha képet választottál, akkor azt a Mac OS X megmutatja, ha QuickTime mozit, akkor lejátssza.

Az oszlop nézet legnagyobb erőnye, hogy noha több mappa tartalmát is látod egyidejűleg, mégsem borítanak be az ablakok, a képernyő tiszta, könnyen kezelhető marad. Az oszlop nézet egyik hiánya, hogy a lista mindig ábszoroztatás jelenik meg, nincs mód ennek megváltoztatására.

Ismétlés a tudás anyja, ámbár kezdetben unalmassá válni, de itt is minden elérhető és megoldható a billentyűzetről. Az oszlop nézet táblái közt a tabulátor lenyomásával tudsz balról jobbra lépdetni, ellenkező irányba a Shift lenyomásával haladhatsz. (Egyszer, ha tényleg nincs semmi dolgod, akkor tartsd lenyomva a tabulátor billentyűt. Beszálthatsz az Apple legvadabb körhintájába.)

A jobb vagy bal billentyűvel is át tudsz lépni a szomszédos táblára, ám ekkor nem az egész tábla lesz a kiválasztott, hanem a tábla első vagy utolsó fájlja. A Back gomb

Mac OS X, az alapok

4 órás tanfolyam a MacAcadémián (6000 Ft +áfa)

További információk az Interneten: www.macacademia.hu, e-mailen: mail@macacademia.hu, telefonon: 06-30-919-1965



hatása azonos a böngészőknél megszokottával, az előző állapotba lép vissza a Finder. A táblán belül a le és fel nyilakkal közeledhatsz, az adott fájlt az \mathbb{H} + 0-val tudod megnyitni.

A táblák száma csak áttételesen függ az ablak méretétől. A táblák szélessége – akár külön-külön is – állítható. A táblák elválasztó oszlopok alján lévő két vonásnál fogva egyidejűleg változtatható az összes oszlop szélességét. Ha az Optiont lenyomva tartod, akkor csak egy tábla szélességét változtathatod meg. A 10.2-től viszont elég kétszer kattintanod a két vonásra, és az oszlop a leg-hosszabb szöveg hosszára szélesedik vagy keskenyedik.

Biztosra veszem, hogy eleinte nem kis élvezettel fogod mappáidat testre szabni. A képek természetesen nagy ikonként mutatják tartalmuk, a zenék rövidített listaként jelennek meg. Aztán eljön a rendrakás ideje, amikor ki akarod dobni a megunt vagy feleslegessé vált állományokat, és ehhez rendre egységes megjelenítésre vágysz: idődet az ablakok visszaegységesítésével töltöd, lista nézet, lista nézet, lista nézet...

Brrr!

A Mac OS X Finder menüjének Preferences parancsát kiadva kapsz belé a „Keep a window's view the same when opening other folders in the window“-t, azaz legyen olyan az újonnan megnyíló mappa, mint amilyen az volt, amelyikből megnyitottam.

A Finder luxusszolgáltatása

Bármely mappának a háttérét hozzáigazíthatod hangulatodhoz, ám nem csak kiszínezheted a háttérket, de – mint az Asztalt – képpel is vidámíthatod. Ez persze csak ikon nézet esetén látható. Újra jár a régi trükk, lefotózod (majd) a képernyőt, amelyen nyitott mappa látható, majd a képet beteszéd ártatlan kollégád gépén háttérképnek valamelyik mappájába, és könnyekkel küszködve figyeled, miként kattint az ikonnak tűnő képrészre számtalanszor.

A mappa háttérét a View menü View Options parancsával – vagy az \mathbb{H} + J megnyomásával – éred el. A White – fehér – az alapbeállítás. A Color – szín – kiválasztásakor színminta-vételezéssel adhatod meg a mappa háttérszínét. Ha ki akarsz szűrni magaddal, akkor válaszd a feketét (Paint it Black!), ekkor a fájlnévek biztos olvashatatlanok lesznek. Ha a Picture – kép – a választásod, akkor a Select a Picture párbeszédablak segít a kép kiválasztásában. Alapértelmezettként a saját Library mappáid Desktop pictures mappája jelenik meg.

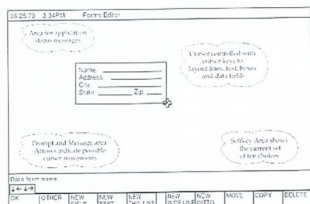
KIJELENTKEZÉS, GÉPELHAGYÁS

Ha egyedül használod a Macet, akkor nem változik a búcsú rituéléja, álomba ringatod vagy leáldítod a szokott módon. Az utolsó parancs kiadásához számos út vezet. Megnyomhatod a billentyűzet ki-be kapcsoló gombját – ha van ilyen. A Control + Eject

UNIX-GURU KÉPZÉS

Néha hasznos, hogy az Apple lyukakat hagyott a gyönyörű és agyondücsélt Aqua felületén, így elérhető a Unix macések számára szokatlan parancssoros felülete. Erre a legjobb példa az, amikor a Go menüből kiválasztod a Go to Folder parancsot – direktbe szeretnél eljutni egy mappához (\mathbb{H} + ~). Ekkor a képen látható ablak jelenik meg, ahová begépelheted a mappa elérési útvonalát. Útvonal alatt a mappák sorozata értendő „/” jellel elválasztva. Az első elem a merevlemez lenne, de az mindig elhagyható. A parancssorkedvelők a Home (majd) mappát a „~” jellel rövidíthetitek. Ha csak a „/” jelet adod meg, akkor a Computer ablak – merevlemezeid és a hálózat – jelenik meg az Enter leütésékor. Az útvonal megadásakor – ha tisztában vagy vele, hogy hol vagy a mappastruktúrában – elég a relatív elérési út megadása. Az egynéket tekinthető mappaneveket is kezeli a Mac OS X, így ha az Application mappa Microsoft Office X almappa Clipart almappa Standard almappáját szeretnéd elérni, akkor nem kell az /application/Microsoft Office x/clipart/standard szöveget begépelned. A tabulátor billentyű használatával ki tudod egészíteni a gépelést. Tehát amikor beírod az /ap/mi/cl/st kódot, akkor minden két betű után nyomj tabulátort, és boldogulsz! Örülsz? Pont úgy nézel ki, mint egy Unix-guru.

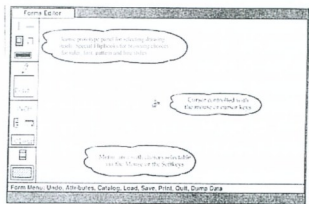
1979 JÚLIUS



A felhők magyar hangja:

- hely a programok üzenetei számára
- a nyilatokás billentyűkkel vezérelt körözrelt lehet haladni a sorok, szövegek és adatmezők között
- a parancs bevétel és a rendszerületen helye. A látható nyílak a lehetséges mozgásirányt mutatják
- a Softkey Area mutatja a tíz lehetséges választást

1980 FEBRUÁR



- a rajzolás eszközeinek kezdetleges ikonbráji, FlipBooks a vonalzó, betű, minta és vonaltípus választáshoz
- körözvezérlés egérrel vagy billentyűzetrel
- kiválasztás egérrel vagy dedikált billentyűvel

1980 MÁRCIUS

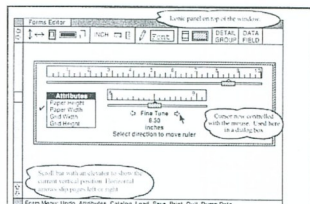


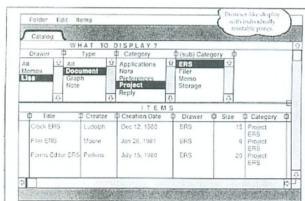
Fig. 10. The Lisa display with a simple window and dialog box (3 80).

- ikonsor az ablak tetején
- a körzört már egér vezérli, a párbeszédablakban láthatóan
- a függőleges helyzetet mutatja a bal oldali csúszkapad, a vízszintes nyílakkal lehet jobbra vagy balra lapozni

billentyűpár hatására is megjelenik a bícsú párbeszédablak. Itt választhatod ki, hogy újraindítd a Macot, álomba ringatod (vö. LGT: Ringasd el magad!), kikapcsolod vagy meggondolod magad (cancel). Az Alma menüből közvetlenül is kiadható a Sleep, Restart és a Shut Down parancs. A Control + ⌘ + Eject billentyűk lenyomásával újraindítd a gépet.

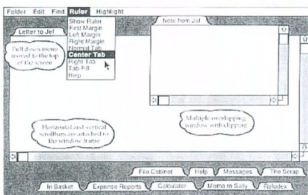
Ha többen használjátok a gépet, akkor minden esetben ki kell jelentkezned, amikor befejezed a munkád. Így a saját (majd) anyagaidhoz nem férhet sem jó-, sem rosszakaró – hacsak nem ismeri jelszavad, vagy nem ő a rendszergazdád, vagy (majd). Rutinos rendszeradminisztrátorok még ebéd idejére is elbarikádozzák gépeket, talán nem csak kivagyiságból teszik, hanem a tapasztalat mutatta meg nekik, hogy minden megörtönlhet, ha számítástechnikáról van szó. Murphy egész családjá az IT iparban dolgozik.

1980 DECEMBER



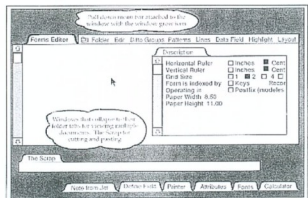
Sokan a Finder oszlop nézetét tartják a legradikálisabb újításnak a Mac OS X-ben. Ez így nem állja meg a helyét. Az oszlop nézethez hasonló látvány már jelen volt a Steve Jobs vezette NeXT operációs rendszerében is. Őm az oszlop nézet ennél jóval öregebb. 1980 májusában keríngett egy skicc az egy ablakban több tábla látványával, és akkor még hol volt a Macintosh? Pontosan négy évre, és további 17-re volt szükség, hogy az oszlop nézet megérkezzen hozzád és hozzád. A kép figyelmes tanulmányozása észreveheti, hogy az akkori táblalátárol nem mappá, hanem szűrő funkciót valósított volt meg.

1980 OKTÓBER



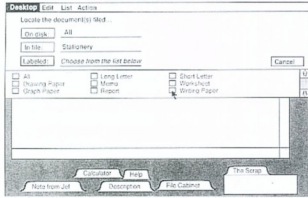
- a legördülő menü felkerült a képernyő tetejére
- a vízszintes és függőleges csúszkapadok kikerültek az ablakok szélére
- egymást átfedő ablakok

1980 AUGUSZTUS

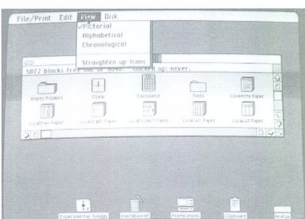


- az ablak legördülő menüsorral és ablakméretező ikonnal bővült
- fülecskék alkalmazása több dokumentum megjelenítéséhez és a Scrap másolóhoz és kivágáshoz

1981 JÚLIUS

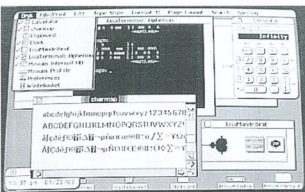


1983 MÁJUS



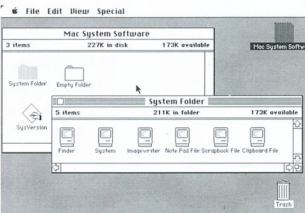
Lisa Office System 1.0

1984



Lisa 7/7 Office System 3.1 A Desk menü a Desktop elemek és a futó alkalmazások egyaránt megtalálhatók. A Lisa Office System cooperatív multiztaszkos környezet volt védett memóriával.

1984 JANUÁR



Macintosh System 1.0 – A bevezető reklámklippet az Almalap honlapján találod meg.

Mac OS X, az alapok

4 órás tanfolyam a MacAcadémián (6000 Ft + áfa)

További információk az Interneten: www.macacademia.hu, e-mailen: mail@macacademia.hu, telefonon: 06-30-919-1965



KÓTYA-VETYE

Adok-Veszek

Hirdető Neve:
Címe:
Telefonszáma:
Hirdetés szövege:
.....
.....
.....
.....

G4 350 Mhz sürgősen eladó, likviditási problémák miatt. 192 MB RAM, ATI 32 MB videokártya, 10 GB Winchester. A gép alig volt használva, akár garanciát is vállalok rá. Ár: 230 000 Ft.

Telefon: 06-70-2574-323.

PowerMacintosh 8500/180 (96 MB RAM, 4 GB HDD, CD-ROM, egér, billentyűzet, külső Global Village modem, külső Iomega ZIP drive) 80000 + áfa áron eladó. AppleVision 1710 AV monitor 20000 + áfa áron eladó.

PowerMac G4 (350 MHz, 192 MB RAM, 10 GB HDD, 16 MB VRAM, belső DVD-ROM, belső Iomega ZIP drive, Ethernet kártya, belső modem, Apple USB keyboard, Apple Pro Mouse optikai egér 220000 + áfa áron eladó. MICROTEK ScanMaker E6 scanner 16000 + áfa áron eladó. Email:

tuti@vnet.hu

Eladó egy ProTV típusú Formac gyártmányú PCI TV tuner kártya Macintoshhoz. Ár: 35 000 Ft. E-mail: egoxa@saab900.hu, telefon: 30-3825-399.

Keresek használt színes PowerBook-ot 1400c, vagy ennek a környéken olcsón. Email: guel@axelero.hu

PM 4400/G3/280Mhz kártyával, 1 MB BS Cache, 4,3 Gb HDD, 48x CD, 80 MB RAM, 16 MB videokártya (voodoo 2 pci), bill. 56 k külső modem, Ethernet, Stylus 600 (2f. 3sz patronal), kábel, scsi scanner Ricoh 400 x 400, scsi kábel, csak együtt 135 000 (ha kell plusz áfa. 17" formac monitor felár 25 000 Ft (+ áfa) Email: wrede@realmanagement.net

G4 400-as, 512 Mb RAM, 40 GB HDD, SCSI kártyával eladó, 325 000 Ft + ÁFA. Tel.: 30-9393-542

Eladó: G3/300 Beige DT, 20 GB HDD, 384 MB RAM, 6 MB VRAM, 24x CD, USB, 100 Mbit Ethernet, SCSI, Floppy, Bill., Egér. Az ára: 165 000 Ft.

E-mail: horbi@vnet.hu

Eladom gyönyörű, bondi-zöld, 3 éves iMac-emet! G3 (Power PC 750), 4.0 GB Hd, 96 MB, CD-olvasó, magyar billentyűzet. Adok hozzá Imation SuperDisk-et (floppykra), egy Epson Stylus Color 740-es színes nyomtatót, OS9-es (nagyon stabil!) operációs rendszert.

Ár: az egész együtt 120 000 Ft ! Email: seres@vnet.hu

Az alábbi előfizetési nyomtatványt célszerű fénymásoló használatával lemásolni, kitölteni és elfaxolni a 339-9623 faxszámra, ha a fax makrancoskodik, akkor a postára bízni (Almalap – Kereskedelmi Értesítő Kiadó, 1136 Budapest, Hollán Ernő u. 49) vagy e-mailt küldeni (almalap@mail.datanet.hu). Előfizetését előre is köszönjük!

ELŐFIZETÉSI NYOMTATVÁNY

Igen, szeretném az Almalap – Magyarországi Macintosh Magazin előfizetésének előnyeit élvezni, ezért ezúton előfizetek a lapra példányban.

- A következő 10 számra, 2500 Ft (áfvál), postaköltséggel együtt.
- Az előfizetési díjat postautalványon egyenlítem ki, kérem, küldjenek részemre postautalványt.
- Az előfizetési díjat számla ellenében átutalással egyenlítem ki.

Vállalom, hogy amennyiben nem hosszabbítom meg jelen előfizetésemet, úgy döntésemet az előfizetési periódus lejártá előtt hat héttel írásban közlöm a lap kiadójával.

Név:

Cég neve:

Postacím:

Telefonszám:

Faxszám:

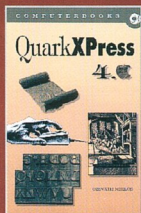
Bankszámlaszám:

Aláírás, dátum, pecsét:

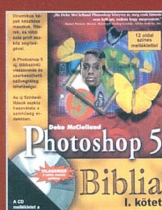
Almabolt könyvrendelés



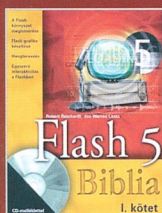
Kiadványszerkesztés 1-2-3
Ára: 1990 Ft – 2490 Ft – 1990 Ft



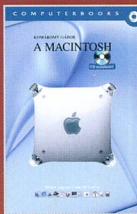
QuarkXPress 4.0
Ára: 2340 Ft



Photoshop Biblia I-II. kötet
CD-melléklettel
Ára: 8400 Ft



Flash 5 Biblia I-II. kötet
Ára: 14000 Ft



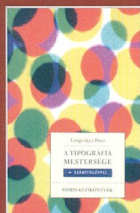
A Macintosh CD-melléklettel
Ára: 4800 Ft



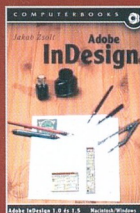
Flash 5
Ára: 3500 Ft



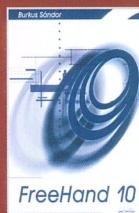
Macromedia Flash 5
Ára: 3980 Ft



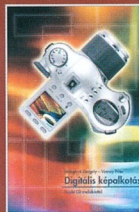
A tipográfia mestersége
Ára: 3280 Ft



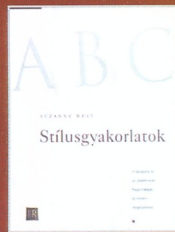
Adobe InDesign 1.0 és 1.5
Ára: 2688 Ft



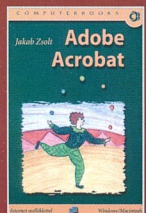
FreeHand 10
Ára: 4900 Ft



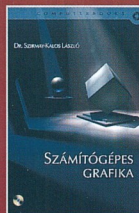
Digitális képalkotás
Ára: 3500 Ft



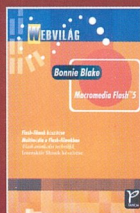
Stílusgyakorlatok
Ára: 8990 Ft



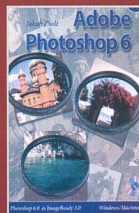
Adobe Acrobat
Ára: 2900 Ft



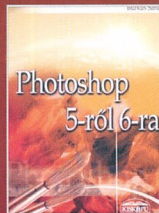
Számítógépes grafika
Ára: 3900 Ft



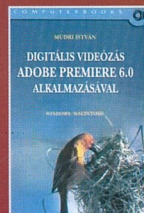
Macromedia Flash 5
Ára: 4900 Ft



Photoshop 6
Ára: 2900 Ft



Photoshop 5-ről 6-ra
Ára: 3500 Ft



Digitális videózás Adobe Premiere 6.0 alkalmazásával
Ára: 3400 Ft

Szeretném megrendelni az alábbi könyveket:

..... db A Macintosh (CD-melléklettel)	4800 Ft
..... db QuarkXPress 4.0	2340 Ft
..... db Adobe Illustrator 7. és 8. változat	4800 Ft
..... db Adobe InDesign 1.0 és 1.5	2688 Ft
..... db FreeHand 10	4900 Ft
..... db Digitális képalkotás	3500 Ft
..... db Adobe Acrobat	2900 Ft
..... db Számítógépes grafika	3900 Ft
..... db Macromedia Flash 5	4900 Ft
..... db Photoshop 6	2900 Ft
..... db Flash 5	3500 Ft
..... db Macromedia Flash 5	3980 Ft
..... db Digitális videózás Adobe Premiere 6.0 alkalmazásával	3400 Ft
..... db Photoshop Biblia I-II. kötet (CD-melléklettel)	8400 Ft
..... db Flash 5 Biblia I-II. kötet (CD-melléklettel)	14000 Ft
..... db Photoshop 5-ről 6-ra	3500 Ft
..... db Stílusgyakorlatok	8990 Ft
..... db A kiadványszerkesztés – Alapok	1990 Ft
..... db A kiadványszerkesztés – Szöveg	2490 Ft
..... db A kiadványszerkesztés – Illusztráció	2990 Ft
..... db A tipográfia mestersége	3280 Ft

Ezt a megrendelést elvételre küldjük, és a KÉK Kft. (1136 Budapest, Hollán Ernő u. 49.) címére elküldeni, vagy lefényképezve elfaxolni a 339-9623-as telefonszámra. További információ kapható a 06-30-292-1261-es telefonszámon. E-mail: almalop@mail.datanet.hu
Internetes megrendelés: www.almalop.hu/almabolt/
Az árak az áfát igény, a postaköltséget azonban nem tartalmazzák!

Név:

Postacím:

Számlacím:

Telefon:

aláírás, dátum

macromedia® **STUDIO** **MX**

Lássuk, mit is tartalmaz!



A Macromedia Studio MX, a honlapkészítéshez szükséges internetes alkalmazások teljes spektrumát egyetlen programcsomagban tartalmazza. Szerkesszen gazdag webtartalmat Macromedia Flash MX-szel, fejlesszen honlapot Dreamweaver MX-szel, készítsen interaktív webgrafikát Fireworks MX-szel és látványos vektor grafikát FreeHand segítségével. A kollekció továbbá magába foglalja a ColdFusion MX Developer Edition szoftvert (csak fejlesztésre és Windows platformon) és a Flash 6 Player-t.



TRANS-EUROPE KFT.

A Macromedia hivatalos magyarországi disztribútora. Grafikai, vizuális, multimédia és Internet szoftverek Macintosh, Windows és UNIX platformra. 1026 Budapest, Volkmann u. 2. 1/2.,
Tel.: (36-1)392-0700, Fax: (36-1)392-0719 honlap: www.trans-europe.hu, e-mail: info@trans-europe.hu.

